

Møteinnkalling Sosial- og omsorgsutvalget

Møtested: Fredrikstad rådhus, møterom Formannskapssalen, 2. etg

Tidspunkt: **ONSDAG 09.06.2010 kl. 18:00**

Eventuelle forfall meldes til Marit Hexeberg, telefon 69 30 61 05,
e-post : mahe@fredrikstad.kommune.no
Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

Sakliste

- PS 17/10 Kommunal husleiegaranti for Daghøyskolen - 2. gangs behandling
- PS 18/10 Opprettelse av årsverk i sosiale tjenester iht Arbeidsmiljøloven
§ 14-9 (5) – Orienteringssak
- PS 19/10 Statusrapport etter fire måneder for Fredrikstad kommune

Fredrikstad 03.06.2010

Per Lebesby
leder

FREDRIKSTAD KOMMUNE

Saksnr.: 2010/5640
Dokumentnr.: 4
Løpenr.: 65677/2010
Klassering: 223
Saksbehandler: Torhild Spernæs

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Sosial- og omsorgsutvalget	09.06.2010	17/10

Kommunal husleiegaranti for Daghøyskolen - 2. gangs behandling

Rådmannens innstilling

Rådmannen anbefaler Sosial- og omsorgsutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Vedtak i sak 15/10 i møte 27.05.2010 kjennes ugyldig.
2. Søknad om kommunal husleiegaranti for Daghøyskolen imøtekommes ikke.

Fredrikstad, 02.06.2010

Sammendrag

Vedtaket i sak 15/10 i møte 27.05.2010 er kjent ugyldig med bakgrunn i at det i ettertid er blitt kjent at saksbehandler er inhabil, etter forvaltningslovens § 6a.

Saksbehandler i sak 15/10 er fra 07.04.10 medlem i styringsgruppen for Daghøyskolen og er dermed å regne som part i saken.

Rådmannen fremmer derfor saken på nytt.

Det kommunale tilskuddet til Daghøyskolen er redusert med kr. 400.000,- for 2010.

Husleieutgiftene er de samme og tar en større andel av det totale tilskuddet.

Samtidig er AOF pålagt å overta ansvaret for å fornye kontrakt med huseier. Tidligere har kommunen stått som leietaker.

AOF opplever usikkerhet i forhold til økonomi og ansvar og søker husleiegaranti for et år for å tilpasse seg nye driftvilkår.

Vedlegg

Ingen.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

1. Brev fra AOF av 14.04.10.

Saksopplysninger

Daghøyskolen ble etablert i 1996 som et samarbeid mellom Fredrikstad kommune og AOF. Skolen gir tilbud om aktivitet og opplæring til passive langtidsbrukere av sosialhjelp.

AOF har det driftsmessige og administrative ansvaret og skolen finansieres ved tilskudd fra kommunen, midler fra fylkeskommunen og statlige midler via AOF som opplæringsinstitusjon.

Driftstilskuddet fra Fredrikstad kommune er for inneværende år redusert med kr. 400.000,- forhold til foregående år. Tilskuddet for 2010 er på 1 million.

Utgiftene til husleie har alltid blitt dekket innenfor den samlede bevilgningsrammen til Daghøyskolen. I 2009 utgjorde husleieutgiftene kr. 615.000,-, gjenstående til øvrig drift var kr. 800.000,-. Tilsvarende husleie (+ eventuelt prisreguleringer) i 2010 betyr maks. kr. 385.000,- til øvrig drift.

Daghøyskolen har det siste året gjennomført et prosjekt for å tilrettelegge for at NAV kan kjøpe plasser ved skolen. Dette er viktig for å sikre et mer solid økonomisk fundament, som bidrar til å sikre kvaliteten og øke kapasiteten ved skolen.

Midler fra kjøp av skoleplasser fra NAV lagt inn som en inntektskilde, men har foreløpig ikke gitt ønsket effekt.

Kommunen har hatt ansvaret for Daghøyskolens lokaler og leieavtalen siden skolens start. Da eksisterende leiekontrakt utløp i september 2009 fikk AOF beskjed om at de måtte overta ansvar for å fornye kontrakten og stå som leietakere selv. Grunnen er at det ikke lenger inngås kommunale avtaler med private utleiere til annet enn egne, kommunale virksomheter. AOF har fortsatt ikke inngått ny avtale med utleier.

AOF mener de trenger tid på å tilpasse driften for Daghøyskolen til de nye rammebetingelsene. Det søkes om husleiegaranti fra kommunen for et driftsår.

Økonomiske konsekvenser

Et års husleie beløper seg til kr. 615.000,- pluss prisregulering. En kommunal garanti kan bety at dette beløpet må utløses i sin helhet.

Ansattes medbestemmelse

Ikke relevant.

Vurdering

Daghøyskolens inntektsgrunnlag er redusert og vanskeliggjør driften ved skolen. Skolen representerer et viktig tilbud til mange sosialhjelpsmottakere og brukere av psykiatritjenesten. Mange av dem vil stå uten tilbud om aktiviteter dersom skolen ikke kan fortsette. Fra et faglig ståsted vurderes Daghøyskolen som et godt tilbud til brukerne som har sitt tilbud der.

En husleiegaranti for et år ville gitt skolen tid og muligheter til å tilpasse sin drift til de nye rammebetingelsene.

Kommunens økonomiske situasjon gjør at det ikke er mulig eller tilrådelig å gå inn med den omsøkte husleiegarantien. Daghøyskolen er et ikke lovpålagt tilbud som kommunen i dagens situasjon ikke har mulighet til å prioritere.

Rådmannen vurderer at søknad om kommunal garanti for et år ikke kan imøtekommes.

FREDRIKSTAD KOMMUNE

Saksnr.: 2010/7669
Dokumentnr.: 1
Løpenr.: 64570/2010
Klassering: 034
Saksbehandler: Mona Sæterøy

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Sosial- og omsorgsutvalget	09.06.2010	18/10

Orienteringssak - Opprettelse av årsverk i sosiale tjenester iht Arbeidsmiljølovens § 14-9 (5)

Rådmannens innstilling

Rådmannen anbefaler sosial- og omsorgsutvalget å fatte slikt vedtak;

1. Saken tas til orientering.

Fredrikstad, 31.05.2010

Sammendrag

I henhold til Arbeidsmiljølovens § 14-9 (5) har vikarenes arbeidsaktivitet for årene 2004, 2005, 2006, 2007 og 2008 vært utredet i hver av virksomhetene i Sosiale tjenester. Som følge av denne utredningen er det fremkommet at det er til sammen 5,13 årsverk fordelt på 16 personer som etter loven har krav på fast arbeidsavtale.

Myndighet til å opprette årsverkene er delegert til Rådmannen. Årsverkene blir opprettet som overtallige og lønnet fra variable lønnsposter inntil de ansatte er ivarettatte i faste stillingshjemler.

Vedlegg

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

1. Administrasjonsutvalget, sak 2008/1271 av 05.02.2008
2. Sosial og omsorgsutvalget, sak 06/08 av 28.02.2008

Saksopplysninger

Arbeidsmiljøloven § 14 -9 (5) lyder;

" (5) Midlertidige arbeidsavtaler opphører ved det avtalte tidsrommets utløp, eller når det bestemte arbeidet er avsluttet, med mindre noe annet er skriftlig avtalt eller fastsatt i tariffavtale. Arbeidstaker som har vært sammenhengende midlertidig ansatt i mer enn fire år etter første ledd bokstav a og b, skal anses som fast ansatt slik at reglene om oppsigelse av arbeidsforhold kommer til anvendelse. Dette gjelder likevel ikke for arbeidstaker som er

midlertidig ansatt etter første ledd bokstav c, d og e (som gjelder praksisarbeid, deltakere i arbeidsmarkedstiltak, idrettsutøvere, dommere etc).

Loven tydeliggjør at dersom vikarer gjennomgående har hatt sammenhengende arbeidsforhold på 4 år eller mer uten avbrudd, så har vedkommende samme oppsigelsesvern som fast ansatte. Fredrikstad kommune finner ingen saklig grunn for oppsigelse av disse arbeidsavtalene siden kommunen er helt avhengig av denne arbeidskraften og fortsatt benytter den.

Kartleggingen for årene 2004, 2005, 2006, 2007 og 2008 viser at det i Sosiale tjenester samlet er 5,13 årsverk fordelt på 16 personer som har hatt sammenhengende tjeneste i 4 år uten avbrudd i tjenesten og som ikke har fast arbeidsavtale om dette.

De 5,13 årsverkene fordeler seg på 3 virksomheter slik;

Forebyggende og kurative helsetjenester;	152,05 %
Rus, Psykiatri, Bolig og Flyktning ;	195,62 %
ODA;	165,30 %
<hr/>	
SUM;	512,97 = 5,13 årsverk

NAV har ikke ansatte som har rettigheter iht denne kartleggingen.

Av de 16 ansatte er det 2 personer som ikke er fast ansette fra tidligere. De øvrige er fast tilsatte som har arbeidet sammenhengende utover sin faste stillingsstørrelse.

Formalkompetanse / stillingstype fordeler seg på; Sykepleier, hjelpepleier, fagarbeider, sosialkonsulent, tolk, vernepleier, miljøterapeut og assistent.

Sosiale tjenester (Sosial- og familieetaten) hadde en tilsvarende kartlegging også i fjor. Kartleggingen resulterte da i 5,48 årsverk fordelt på 15 personer som hadde rettigheter etter denne bestemmelsen. I fjor var situasjonen imidlertid slik at det ikke var nødvendig å opprette disse årsverkene som overtallige, da situasjonen var slik at det var mulig å innplassere disse årsverkene i ledige stillingshjemler/vikariater.

Det vises derfor til sak i Sosial- og omsorgsutvalget sak 06/ 08 med følgende vedtak;

1. 65,82 årsverk opprettes i omsorgstjenestene.
2. Årsverkene opprettes som overtallige og blir lønnet fra variable lønnsposter inntil de overtallige er ivaretatt i en fast stillingshjemmel.

De 5,16 årsverkene i sosiale tjenester som nå er kartlagt til å ha rettigheter til fast arbeidsavtale, opprettes på samme grunnlag som ovennevnte sak.

Økonomiske konsekvenser

Virksomhetenes variable lønnsposter vil bli benyttet inntil de overtallige er i varetatt i faste stillingshjemler eller vikariater. Ved noen av avdelingene har disse siden kartleggingen blitt benyttet i ledige oppstående vakter. 1,0 årsverk er til nå blitt dekket av øremerkede statstilskudd. Ved en av avdelingene – Legevakta - vil det være en tilnærmet overdekningsmodell inntil de overtallige er ivaretatt i en fast stillingshjemmel. Denne avdelingen har imidlertid tilnærmet halvert overtidsforbruket siden i fjor – slik at de variable lønnsposter likevel er reduserte.

Ansattes medbestemmelse

I tråd med tidligere gjennomføring, har Hovedtillitsvalgt fra Fagforbundet deltatt i samtlige kartleggingsmøter i virksomhetene hvor også aktuell stillingsprosent er beregnet.

Vurdering

Sosiale tjenester må i henhold til arbeidsmiljøloven § 14-9 (5) tilby den enkelte av disse 16 personene en fast forpliktende arbeidsavtale. En økning i stillingsstørrelse må sees i relasjon til uønsket deltid og arbeidsgivers ivaretagelse av tilsatte som over 4 år har tjenestegjort sammenhengene i Fredrikstad kommune uten fast arbeidsavtale om dette. Virksomhetene anbefales å tilsette alle i tilleggsstillinger med månedlige lønnsutbetalinger, kodes som overtallig og kontere over variable lønnsposter inntil de kan ivaretas i fast stillingshjemler /vikariater. Inntil dette vil de overtallige utgjøre virksomhetens/avdelingens vikarpool. De overtallige vil etter denne beregningen ha en fortrinnsrett til passende ledige stillinger. For øvrig skal hele virksomheten, ikke bare den enkelte avdeling, være nedslagsfelt for innplassering.

FREDRIKSTAD KOMMUNE

Saksnr.: 2010/4212
Dokumentnr.: 5
Løpenr.: 59847/2010
Klassering: 210
Saksbehandler: Egil Olsen

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Teknisk utvalg Sosial- og omsorgsutvalget	09.06.2010	19/10
Oppvekstutvalget Formannskapet	10.06.2010	88/10
Kulturutvalget Bystyret	17.06.2010	65/10

Statusrapport etter fire måneder for Fredrikstad kommune

Rådmannens innstilling

Rådmannen anbefaler Formannskapet å innstille overfor Bystyret:

1. tertialrapport 2010 tas til orientering.
2. Det gjennomføres tiltak i henhold til rådmannens vurderinger i saken.
3. Netto budsjettrammer justeres slik det framkommer av "Alternativ A" under rådmannens vurdering og anbefaling.
4. Fremdrift og oppfølging av politiske vedtak tas til orientering.
5. Utleieboligen Skogfaret 2A selges. Inntekter etter fradrag for kostnader ved salget avsettes til investeringsfond til finansiering av nye utleieboliger.
6. Det omdisponere 2,0 millioner kroner fra bevilgning satt av til flerbrukshall Lisleby til investering i ny heis og lysarmatur ved hovedbiblioteket.
7. Det bevilges inntil 2 millioner kroner til oppgradering av Kongstenhallen for at anlegget skal blir godkjent for eliteseriespill i håndball i sesongen 2010/2011. Beløpet dekkes over fritt investeringsfond (UK2004).

Fredrikstad, 27. mai 2010

Sammendrag

- *Rådmannen klarer ikke å oppnå balanse med de virkemidler han i dag rår over.*
- *Derfor foreslås en forsterking av trepartssamarbeidet i Fredrikstad kommune under prosjektittelen: "Dugnad for balanse". Det opprettes et "drøftingsutvalg for balanse" bestående av politikere, organisasjonsrepresentanter og administrativ ledelse. Dugnad for balanse blir et sentralt redskap fram mot neste tertial og budsjettet for 2011 med handlingsplan til 2014.*
- *I denne tertialrapporten legger rådmannen fram to alternativer til inndekning og videre strategi (A og B). Omfanget av Dugnad for balanse er hovedforskjellen i de to alternativene.*
- *Seksjoner som melder om balanse må likevel stramme inn for å hjelpe andre.*
- *Administrative oppgaver må ta en relativt større andel enn direkte tjenestelevering*
- *Den nye controllerfunksjonen som ble varslet i forbindelse med oppfølgingen av barnevernet blir etablert*
- *Tiltakene forutsetter nedbemanning utover naturlig turnover*

Tjenesteområdene varsler om utfordringer i driftsnivået i forhold til årets budsjettammer. Den totale økonomiske utfordringen er beregnet til omtrent 95 millioner kroner. I overkant av 72 millioner kroner kommer fra tjenesteområdene og det resterende gjelder i hovedsak svikt i frie inntekter og mindre inntekt fra utbytte enn budsjettet. Det er stor usikkerhet når det gjelder utvikling i skatteinntekter, rammetilskudd (inntektsutjevning) og finansposter.

Utfordringene omfatter både seksjon for utdanning og oppvekst (- 15 millioner kroner), seksjon for omsorg og sosiale tjenester (- 33,2 millioner kroner) og seksjon for regulering og tekniske drift (- 23 millioner kroner). I forhold til marsrapporten er det en positiv utvikling i seksjonene omsorg og sosiale tjenester og regulering og teknisk drift. Innen utdanning og oppvekst er utviklingen negativ. De øvrige seksjonene melder om økonomisk balanse.

Situasjonen så vanskelig at vi ikke kommer utenom en ny vurdering av en del tiltak som bystyret tidligere har vurdert. I tillegg er det nødvendig at det gjennomføres effektiviseringstiltak/standardreduksjoner også i de seksjonene som melder om balanse for i år.

I alternativ A legger rådmannen opp til tiltak i seksjonene som utgjør 70 millioner kroner. Det resterende cirka 25 millioner kroner følges opp i Dugnad for balanse. I alternativ B er mer av de konkrete og vanskelige tiltakene overlatt til Dugnad for balanse som da vil stå for omtrent 45 millioner kroner.

Rådmannen mener det uansett er riktig å få en nærmere avklaring på utviklingen i frie inntekter og finansposter inn mot sommeren før ytterligere tiltak iverksettes. Samtidig er det viktig at Dugnad for balanse også tar opp i seg mer langsiktige tiltak for økonomisk balanse. Dette gjelder spesielt innenfor barnevern, bruk av ressurskrevende tjenester, NAV, tverrfaglig arbeid og økt nærvær.

Tiltakene som er påkrevet vil gi negative konsekvenser for tjenester og forvaltning på kort og lang sikt. Nye behov må dekkes innenfor en og samme inntektsramme, og dette må gå ut over andre tjenester. Det vil ikke være realistisk å nå alle mål og tiltak som handlingsplanen legger opp til. Omfordelingen av ressurser vil også få konsekvenser for framdriften til en del oppgaver.

Det er for tidlig å gi prognoser når det gjelder oppreisningsordningen for tidligere barnehjemsbarn.

Vedlegg

- 1. Statusrapport - april 2010 for Fredrikstad kommune.**
- 2. Notat – tilbakemelding etter bestillinger fra bystyret.**
- 3. Status og framdrift på bestillinger fra bystyret i handlingsplan 2010-2013.**

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

- 4 Statusrapport per april med forslag til tiltak fra Seksjon for omsorg og sosiale tjenester.
(sendes Sosial- og omsorgsutvalgets faste medlemmer)**
- 5 Statusrapport per april med forslag til tiltak fra Seksjon for utdanning og oppvekst.
- 6 Statusrapport per april med forslag til tiltak fra Seksjon for regulering og tekniske tjenester.
- 7 Statusrapport per april fra Seksjon for kultur.
- 8 Statusrapport per april fra Seksjon for miljø og samfunnsutvikling.
- 9 Statusrapport per april fra Seksjon for Økonomi og organisasjonsutvikling.

Saksopplysninger

Innledning

Tertialrapporten består av fire deler:

1. Foreliggende saksframstilling som inkluderer rådmannens vurdering av situasjonen og med forslag til nødvendige tiltak.
2. Vedlagt staturapport med en relativt detaljert gjennomgang av økonomisk status, og prognoser med bakgrunn for dem. I tillegg kommer kommentarer i forhold til brukere/kvalitet, medarbeidere og sykefravær.
3. Notat med tilbakemelding til Bystyret som svar på spørsmål stilt i forbindelse med økonomisk status etter mars (møte 6. mai).
4. Statusrapport i forhold til framdrift og gjennomgang av bestillinger fra Bystyret.

Kort oppsummering av prognoser etter fire måneder

- Frie inntekter, utbytte og finans

Etter fire måneder er det relativt stor usikkerhet i utviklingen i de frie inntektene – skatt og inntektsutjevning. Frist for innbetaling av forskuddskatt er skjøvet fra 30. april til 31. mai, og denne endringen er ikke fanget opp i periodiseringen av budsjettet. Dette gjelder for øvrig for svært mange kommuner. Effekten er et negativt skatteavvik på 25,5 millioner kroner etter fire måneder. Vi trenger skatteinngangen for mai før vi kan trekke nærmere konklusjoner om avviket skyldes denne betalingstekniske endringen eller ikke. Revidert nasjonalbudsjett gir imidlertid ingen signaler om endring i skatteinntektene på landsnivå.

Det er foreløpig lagt til grunn at skatt og rammetilskudd blir i samsvar med budsjett.

Refusjonsinntekten fra merverdiavgift for investeringer viser et økende negativt avvik. I siste del av mai er det negative avviket økt til over 20 millioner kroner, men det er viktig å være oppmerksom på at regnskapet er ikke avsluttet.

Når det gjelder utbytte har vi et negativt avvik på drøye 3,8 millioner kroner.

Finanspostene viste er en relativt grei og forutsigbar utvikling til begynnelsen av mai. Siste par ukers uro har økt usikkerheten i prognoser for netto finansposter. Rentenivået er lavere enn budsjettet. Dette innebærer lavere rentekostnader og lavere renteinntekter. Usikkerheten har økt i den langsiktige porteføljen og sannsynligheten er stor for negativ avkastning i mai. I skrivende stund er det vanskelig å se den videre utviklingsbanen for netto finansposter.

Et anslag på en prognose for ovennevnte poster er minus 25 millioner kroner. Det understrekes at dette er prognose med svært stor usikkerhet.

- Seksjoner

Seksjon for regulering og teknisk drift legger fram en negativ årsprognose på 23 millioner kroner, seksjon for oppvekst og utdanningen en negativ årsprognose på 15 millioner kroner og seksjon for omsorg og sosiale tjenester er negativ årsprognose 33,2 millioner kroner. Øvrige seksjoner har årsprognoser i balanse.

- *Oppreisningsordning for tidligere barnehjemsbarn*

Kommunen har foreløpig ikke utbetalt eller mottatt krav om utbetaling av erstatninger til tidligere barnehjemsbarn. Østfold fylkeskommune administrerer ordningen og sekretariatet har mottatt flere søknader som gjelder Fredrikstad kommune. Det er imidlertid for tidlig å gi prognoser, men det er fare for et betydelig merforbruk for 2010.

Økonomiske konsekvenser

Det vises til kommentarer under saksopplysninger.

Ansattes medbestemmelse

Det har vært drøftinger og orienteringer med tillitsvalgte.

Dugnad for balanse

Det er en stor og vanskelig utfordringen å finne fram til de beste tiltakene for å komme i balanse, både på kort og lang sikt. Rådmannen foreslår at dette arbeidet forsterkes med sikte på både et sterkere trykk og en sterkere forankring mot ansattes representanter og politisk foresatte. Under overskriften "Dugnad for balanse" foreslås dette gjennom en forsterking av det trepartssamarbeidet som kommuneorganisasjonen består av; politikere, ansatte og administrativ ledelse.

Som en sentral del av dette foreslår rådmannen at det opprettes et drøftingsutvalg ("Drøftingsutvalg for balanse") foreløpig bestående av ordfører, opposisjonsleder, ledere av hovedutvalgene (4), tre hovedtillitsvalgte, hovedverneombud og kommunalsjefene. Arbeidet ledes av rådmannen. Kontaktutvalget vil fortsatt være et drøftingsorgan (et internt samarbeidsorgan mellom adm. ledelse og organisasjonene).

Dugnad for balanse vil bli nærmere presentert i formannskapet den 24. juni.

Vurdering og forslag

Fredrikstad kommune står fortsatt i en krevende økonomisk situasjon. Det er bra at det har vært en positiv utvikling prognosene innen enkelte av tjenesteområdene, men på den negative siden har usikkerheten økt i de frie inntektene og finansposter.

Rådmannen legger fram to alternativer til inndekning og videre arbeid. I begge alternativene er tiltakene sammensatt av direkte konkrete tiltak med spesifikke konsekvenser, generelle innstrammings tiltak med mindre konkrete effekter, og fremtidige tiltak som skal komme ut av Dugnad for balanse. I alternativ A er summen av de to første tiltakstypene 70 millioner kroner, mens cirka 25 millioner kroner skal komme i Dugnad for balanse. I alternativ B utgjør de to første tiltakstypene 49,6 millioner kroner, mens Dugnad for balanse økes til 45,5 millioner kroner.

Rådmannen foreslår følgende økonomiske innstramminger/effektiviseringskrav i alternativ A:

<i>Tall i 1000 kroner</i>	Netto budsjett	Sum saldering/ tiltak pr seksjon	Saldering i prosent av netto budsjett
Kirken inkl. andre trossamf.	31 430	500	1,6 %
Politisk og adm. ledelse	13 321	100	0,8 %
Økonomi og organisasjonsutvikling	120 113	2 000	1,7 %
Miljø og samfunnsutvikling	36 197	300	0,8 %
Kultur	71 605	2 600	3,6 %
Regulering og teknisk drift	212 644	10 000	4,7 %
Omsorg og sosiale tjenester	1 165 248	32 000	2,7 %
Utdanning og oppvekst	778 716	22 500	2,9 %
Sum seksjoner	2 429 274	70 000	2,9 %

Det gjennomføres budsjettjusteringer tilsvarende salderinger/tiltak. Dette innebærer at seksjon for regulering og teknisk drift dekker inn 10 millioner kroner av den negative prognosen på 23 millioner kroner, mens seksjon for omsorg og sosiale tjenester dekker inn 32 millioner kroner av prognosen på 33,2 millioner kroner. De øvrige seksjonene reduseres med i sum 13

millioner kroner i tillegg til at seksjon for utdanning og oppvekst dekker sin negative prognose på 15 millioner kroner. Det resterende dekkes gjennom "Dugnad for balanse".

Når det gjelder konkrete tiltak, vises det til nærmere omtale/oversikter noe lenger ut i saksutredningen. Disse tiltakene utgjør omtrent 4 prosent av budsjetterte administrative utgifter (funksjon 120), mens tiltak i øvrige budsjetterte utgifter (netto tjenesterammer) utgjør omtrent 3 prosent av utgiftene. Dette innebærer at det forholdsmessig reduseres mer i administrative utgifter enn i utgiftene til tjenesteproduksjonen. I alternativ B vil denne profilen forsterke seg. (I denne sammenhengen defineres tiltakene innen seksjon for økonomi og organisasjonsutvikling som administrative selv om tiltakene foreløpig ikke er avklart).

Følgende tabell viser prognose per seksjon og forslag til nye salderings- og effektiviseringstiltal i henhold til alternativ A:

Prognose per seksjon/etat (Tall i tusen kroner)	Prognose for nye tiltak	Sum nye salderings og effektiviseringstiltak
Økonomi og organisasjonsutv. ¹⁾	0	2 000
Miljø og samfunnsutvikling ¹⁾	0	300
Kultur ¹⁾	0	2 600
Regulering og teknisk drift. Rammefinansiert ²⁾	-23 000	10 000
Utdanning og oppvekst	-15 000	22 500
Omsorg og sosiale tjenester	-33 200	32 000
Sum tjenesteområder	-71 200	69 400
Inntekter, finans og fellesutgifter	-25 000	0
Kirken og politisk adm. ledelse ¹⁾	0	600
Totalt	-96 200	70 000

Note:

¹⁾ For seksjoner og tjenesteområder som har null prognoseavvik innebærer beløpene effektiviseringskrav.

²⁾ Overskudd fra vann, avløp, renovasjon og feier (VARF) settes av til bundet selvkostfond og forventet overskudd er ikke med her. Prognosene er noe usikre. Spesielt gjelder dette posten inntekter, finans og fellesutgifter.

Rådmannen foreslår følgende økonomiske innstramminger/effektiviseringskrav i alternativ B:

Tall i 1000 kroner	Netto budsjett	Sum saldering/ tiltak pr seksjon	Saldering i prosent av netto budsjett
Kirken inkl. andre trossamf.	31 430	500	1,6 %
Politisk og adm. ledelse	13 321	100	0,8 %
Økonomi og organisasjonsutvikling	120 113	2 000	1,7 %
Miljø og samfunnsutvikling	36 197	300	0,8 %
Kultur	71 605	2 600	3,6 %
Regulering og teknisk drift	212 644	8 300	3,9 %
Omsorg og sosiale tjenester	1 165 248	14 350	1,2 %
Utdanning og oppvekst	778 716	21 400	2,7 %
Sum seksjoner	2 429 274	49 550	2,0 %

Prosentuell endring i forhold til netto budsjett, tar utgangspunkt i helårs budsjett.

Innstrammningene skal gjennomføres over et halvår og blir derfor i realiteten dobbelt så kraftige. Det er derfor blant annet viktig å velge tiltak som det er ønskelig å videreføre i 2011 i kombinasjon med tiltak i 2010 som ikke gir en uønsket "jo-jo-effekt" for bemanningen. De forskjellige tiltakene vil gi helårsvirkninger på omtrent 47 millioner kroner i 2011. Dette er nødvendig for å skape et økonomisk handlingsrom for å møte de økonomiske utfordringene vi

står foran ved rullering av handlingsplanen. Noen økonomisk utfordringer:

- Manglende finansiering i handlingsplanens rammer for 2011 (avklarte prosesser i 2010):
 - Ingen effekt i forhold til innsparing pensjon – 10 millioner kroner
 - Ikke konkurranseutsetting av to eksisterende sykehjem – 2,0 millioner kroner
- Sannsynlig manglende finansiering av erstatningssaker i forbindelse med tidligere barnehjemsbarn
- Realnedgang i utgifter til tjenesteproduksjonen i planperioden.
- Usikkerhet i forhold til effekt av allerede igangsatte tiltak/nye tiltak i inneværende år
- Ingen driftsreserver til å dekke eventuell inntektssvikt

Kommuneproposisjonen indikerer en positiv utvikling/fordeling av frie inntekter, men det er ikke klart hva dette konkret innebærer før statsbudsjettet foreligger. Gjennom vedtatt handlingsplan, har vi allerede brukt 15 millioner kroner av veksten i frie inntekter.

Bakgrunnen for at rådmannen ikke legger fram tiltak for hele den negative prognosen er at det er usikkerhet i anslagene på de frie inntektene og utviklingen i finansposter. Dette bør avklares nærmere mens vi fortsetter prosessen med effektiviseringstiltak og standardreduksjoner.

Rådmannen vil også foreslå at det etableres en controllerfunksjon som legges direkte under rådmannen. Stillingen finansieres innenfor innsparingstiltakene.

Den økonomiske forskjellen mellom de to alternativene er knyttet til de tre seksjonene regulering og teknisk drift, omsorg og sosiale tjenester og utdanning og oppvekst. På disse områdene foreslår rådmannen en vurdering av enkelt tiltak opp mot ”*dugnad for balanse*”. Disse er direkte markert i tiltaksoversikten til seksjon for regulering og teknisk drift med kroner – *sløyfet som konkret tiltak i alternativ B*. De to andre seksjonene har egne tabeller for hver av de to alternativene. For de øvrige seksjonene er tiltakene og økonomiske konsekvenser like i begge alternativer.

Tiltak og konsekvenser på de enkelte seksjonene

Tiltakene vil medføre en betydelig nedbemanning. Fredrikstad kommune har rutiner for omplassering av eventuelle overtallige. Det antallet personer som nå vil bli berørt kan medføre oppsigelser. Det er ikke avsatt penger til å drive nødvendig omstilling.

Fredrikstad kirkelige fellesråd

Kirkevergen melder om behov for å gjennomføre driftstiltak for å holde budsjettet. Blant annet er fjernvarmeutgiftene ved oppvarming av domkirken 1. halvår har allerede brukt opp. Generelt har det vært en kostnadskrevende vinter både i drift av kirker og gravferdsforvaltning. Dette krever allerede tiltak for ikke å få underskudd i forhold til vedtatt driftsrammer for 2010. HMS forhold krever endring av kontorforholdene ved Rolvsøy menighetskonter dette krever også dekning av utgifter utover det som var forutsatt i budsjettet.

Kirkevergen skisserer for øvrig fem tiltak som kan gjennomføres med en mulig innsparing på til sammen 500 000 kroner. De største tiltakene er redusert vedlikehold av kirker, kapeller og kirkegårder med 300 000 kroner. Videre vil all faglig utvikling utover pålagt kursvirksomhet stoppes og deltakelse i Borg stiftsdager vil utgå. Mindre annonsering kan medføre redusert synlighet og færre kirkebesøk og ikke bruk av vikarer ved sykdom vil gi en større belastning på ansatte.

Seksjon for kultur

Kulturseksjonen har i utgangspunktet prognostisert en balanse ved årets slutt. Etter gjennomgang av den totale økonomien er det besluttet at det fra seksjonen sin side skal bidra

til den totale salderingen av kommunens budsjett med inntil 2,6 millioner kroner. Dette medfører et behov for å redusere halvårsbudsjettet med ca 7,2 %.

Det blir nødvendig å fordele kuttet med justering av de administrative kostnadene og frysing av gjenstående tilskuddsmidler. Kuttene i administrasjonen vil nødvendigvis få noen konsekvenser for tjenestetilbudet i seksjonen, men det etterstrebes at konsekvensene skal bli så lite omfattende som mulig. Den administrative andelen av kuttene planlegges gjennomføres gjennom fokus på:

- Reduksjon og/eller stopp av innkjøp (herunder eksterne tjenester, inventar, utstyr, reiser og konferanser)
- Midlertidig ansettelsesstopp og fokus på opprettholdelse av vakante stillinger
- Omstrukturering av seksjonen (langsiktig tiltak)

Det er vanskelig å forutse de ulike konsekvensene som følger av en saldering på totalt 2,6 millioner kroner innenfor kulturseksjonen. En frysing av resterende tilskuddsmidler i størrelsesordenen 1,1 millioner kroner medfører at et antall kulturaktører ikke får støtte til sine planlagte aktiviteter i høst. Samtidig utgjør dette bare ca 10 % av de totale tilskuddene som deles ut innenfor kultursektoren i løpet av året. Hovedvekten av tilskuddene fordeles ved inngangen til året og de fleste kulturaktørene er således ivaretatt.

De ulike tiltakene i seksjonen for øvrig vil i så stor grad som mulig tas på administrative stillinger og administrative tjenester. Enkelte stillinger holdes vakante og det innføres en begrenset innkjøps- og ansettelsesstopp. Den endelige fordelingen er ikke klar, men innenfor et par områder vil dette indirekte medføre en viss nedjustering av tjenestetilbudet. I den grad det er mulig vil vi søke å unngå tiltak som direkte går på tjenesteproduksjonen. Derimot vil reduserte administrative stillinger og tjenester medføre en indirekte utfordring i det å opprettholde tilbudene. Konsekvensene av dette er det for tidlig å si noe om.

Seksjon for økonomi og organisasjonsutvikling

Seksjonen har en prognose på økonomisk balanse, men det er en betydelig usikkerhet knyttet til prognosen. I hovedsak skyldes dette merforbruket i forhold til kjøp av tjenester som hjelpeverger, men også svikt i inntekter og at det ikke er oppnådd full effekt av de vedtatte innsparingstiltak. Ved stram styring er det likevel håp om økonomisk balanse. Samtidig vil det bli ansatt en fast hjelpeverge for å få ned utgiftene til hjelpeverge for siste halvår.

Et krav om ytterligere innsparing på 2 millioner kroner for siste halvår etter at rammene er redusert betydelig gjennom de siste årene inklusiv i underkant av 10 millioner kroner for inneværende år vil skape en større usikkerhet i det økonomiske resultatet. Det har ikke vært anledning til å jobbe med konkrete tiltak i forhold til dette innsparingskravet både fordi det har vært kort tid og grunnet arbeid knyttet opp til en streikesituasjon i Fredrikstad kommune. Seksjonen vil måtte jobbe videre med denne innsparingen fram til formannskapet 24. juni.

Det finnes ingen "frie" poster i budsjettet. Budsjettet er bundet opp til lønn og faste utgifter som utgifter til revisjon, kontingent til KS, lærlinger og noen felles utgifter. En ytterligere innsparing må knyttes opp til standardreduksjoner på tjenester overfor både interne og eksterne brukere, lengre saksbehandlingstid samt at alle utviklingsoppgaver må vurderes på nytt. Dette vil få konsekvenser i forhold til arbeidet med helhetlige løsninger og videre arbeid knyttet til effektivisering. Eksempler på arbeid som må vurderes er: oppfølging av eierstrategi, revidering av arbeidsgiverpolitikk med kompetanseplaner og seniorpolitikk, redusert innsats i forhold til oppfølging av sykefravær, prosjekt Best på Service og kvalitetsprosjektet. Dette vil vi komme nærmere tilbake til i formannskapet 24. Juni.

Seksjon for miljø og samfunnsutvikling

Seksjonen har også en prognose som innebærer balanse etter at det gjennomføres nødvendige tiltak innen for den gitte driftsrammen.

Et innsparingskrav på 300 000 kroner innebærer at en fagleder på oversiktsplan ikke besettes. Det er satt i gang et arbeid med å endre den interne organiseringen for blant annet å frigjøre ressurser. I tillegg skal seksjonen innenfor rammen finansiere 200 000 kroner og 0,6 årsverk på årsbasis i forhold til sekretærfunksjon for Fredrikstad utvikling og arbeid for 2014-gruppen. På årsbasis vil den samlede effektiviserings- og innstrammings-effekten utgjøre cirka 3 prosent.

Seksjon for regulering og teknisk drift

Etter fire måneders drift er prognose for årsresultat RTD et merforbruk på 23 millioner kroner i 2010. Regnskapsresultat for 2009 var et merforbruk på 14 millioner kroner, og seksjonens rammer for 2011 i vedtatt handlingsplan er på samme nivå som for 2010. Det er derfor nødvendig med en rekke ulike tiltak for å oppnå driftsnivå i samsvar med tildelte rammer.

I det følgende er redegjort for tiltak som i hovedsak angår ansvarsområder for RTD og teknisk utvalg – og tiltak som forutsetter samhandling med andre seksjoner og vil påvirke drift og tjenestetilbud ved andre seksjoner. Begge typer tiltak er nødvendig for å oppnå driftsnivå i samsvar med tildelte rammer.

Tiltak som allerede er vedtatt i handlingsplan – og generelle tiltak for å unytte ledig kapasitet og finne mer effektive arbeidsmåter – er ikke omtalt spesielt. Slike tiltak inngår i hverdagen for seksjonens medarbeidere og ledere.

Tiltak som i hovedsak berører ansvarsområder for RTD og teknisk utvalg

- Tiltak som er iverksatt – ut over tiltak i vedtatt handlingsplan

- 1 ansatt i grunneiendom slutter i 2010. Stillinger besettes ikke. Effekt er innarbeidet i årsprognosen. Tiltaket blir lagt frem for teknisk utvalg.

- Tiltak som er foreslått for Teknisk utvalg i møte 26. mai

- Øke egenproduksjon på eget verksted i maskinsentralen og redusere bruk av eksterne leverandører. Redusere bruk av eksterne leverandører til et minimum. Beregnet effekt 2010: 490 000 kroner
- Sløyfe gaterenhold i sentrum lørdager. Beregnet effekt 2010: 200 000 kroner (**sløyfet som konkret forslag i alternativ B**).
- Prioritere asfaltlapping i egen regi. Redusere andre driftsoppgaver vei. Beregnet effekt 2010: 250 000 kroner.
- Virksomheter med leieinntekter fra grøntområder må selv dekke kostnader. Beregnet effekt 2010: 50 000 kroner (gjelder hovedsakelig i forhold til museet).
- Innføre en mer aktiv praksis for gebyrskriving i sentrum. Antatt effekt 2010: 1 million kroner

Sum beregnet effekt 2010 dersom alle tiltak vedtas: 2,2 millioner kroner (+ 250 000 kroner for tiltak hvor effekt er innarbeidet i prognose – total 2,44 millioner kroner).

Tiltak som foreslås for Teknisk utvalg i møte 8. juni, ved behandling av rapport per april.

- Reparere biler og maskiner kun der det direkte berører sikkerhet og periodisk kontroll. Vil gi dårligere standard og driftssikkerhet for bil- og maskinpark. Drøftet med tillitsvalgte 26. mai. Antatt effekt 2010: 300 000 kroner.
- To fagarbeidere fra avdeling vei utføre tjenester for vann og avløp (dvs for selvkostområdet). Vil gi redusert innsats veidrift. Drøftet med tillitsvalgte i møte 26. mai. Antatt effekt 2010: 250 000 kroner.

- Tiltak for å øke inntekter ved regulering og byggesak: Prioritere oppgaver som gir gebyrinntekter, øke saksproduksjon ved å øke bemanning (videreføre engasjementsstilling). Drøftet med tillitsvalgte 26. mai. Antatt effekt 2010: 1,5 millioner kroner.
- Utgiftene til RTD skal reduseres med ytterligere 3,5 millioner kroner. Disse innsparingene er uspesifisert og vil medføre en ytterligere reduksjon av tjenestetilbudet ut over det som allerede iverksettes og er avhengig av løpende koordinering med andre seksjoner og politiske vedtak.

Sum antatt effekt 2010: 5,55 millioner kroner

- Fagarbeiderstillinger i FDV-avdelingen

Ved nærmere gjennomgang er det blitt klart at tiltaket betyr gjennomføring av allerede vedtatte tiltak i handlingsplanen. Ytterligere effekt er usikker.

- Parkering – tiltak som krever bystyrevedtak

Økte parkeringsinntekter vil gi seksjonen økte inntekter. Mulige tiltak:

- Øke parkeringsavgifter med 1 kroner/time. Antatt effekt 2010: 500 000 kroner, 2011: 1 million kroner
- Alternativt kan parkeringsavgift økes med 2 kroner per time. Antatt effekt er opp mot det dobbelte av økning med 1 krone per time.
- 24-timers parkeringsavgift, jfr forslag i bystyresak 90/2009. Antatt effekt 2010: 1,5 millioner kroner, 2011: 4 millioner kroner (**sløffet som konkret forslag i alternativ B**).
- Alternativt utvide avgiftstid med 1 time: Antatt effekt 2010: 750 000 kroner, 2011 1,5 millioner kroner

Sum beregnet effekt 2010, 1 kroner økning og 24-timer parkeringsavgift: 2 millioner kroner
Det er mulig å kombinere forskjellige alternative forslag.

- Tettere samarbeid med Sarpsborg brannvesen – krever vedtak fra bystyret.

Det foreslås at det tas kontakt med Sarpsborg kommune, for om mulig å inngå et tettere samarbeid om brannberedskap i kommunene innenfor drift og investering. Et slikt initiativ forutsetter mandat fra bystyret. Et slikt tiltak kan ikke forventes å gi innsparingseffekt for 2010, men foreslås med tanke på mulig effekt fra 2011 og videre i handlingsplanperioden.

Tiltak som krever samhandling på tvers av seksjoner

Med tiltak som kan iverksettes innenfor RTD's ansvarsområder vil seksjonens merforbruk være avhengig av hvilke tiltak som vedtas og hvilken effekt de får for 2010. Ytterligere tiltak vil kreve samhandling på tvers av seksjoner.

Den største enkeltårsak til merforbruk ved RTD er manglende midler til drift av lokaler for kommunale virksomheter. Det er direkte sammenheng mellom driftsareal og utgifter til drift av bygg. Tilstrekkelig reduksjon av utgiftene krever reduksjon av driftsareal. Med tanke på fremtidige utgifter er det nødvendig å unngå arealøkninger (inntil det kan avsettes midler til drift av nye arealer).

- Tiltak skole

Det er utplassert cirka 5 000 m² paviljonger ved ulike skoler. Paviljongene er dels utplassert ifm med utbygging, dels utplassert som ekstra undervisningsareal uten at det pågår utbygging ved skolen. Paviljonger som er utplassert ved skoler tømmes, bruk av lokaler begrenses til fast bygningsmasse. Spesialrom må tas i bruk til vanlig undervisning. Ledige paviljonger selges. I tillegg vurderes å stenge svømmebassengene ved skolene.

Tiltak: Det opprettes en prosjektgruppe med representanter fra skoleseksjon og Bygg og eiendom, for planlegging frigjøring og salg av skolepaviljonger fra høsten 2010 og vurdering av andre mulige tiltak.

Effekt: Reduserte energikostnader, reduserte renholdskostnader. Frigjort kapital ved salg av paviljonger. Ikke realistisk å iverksette fra skolestart 2010. Planlegging for tiltak fra og med siste kvartal 2010. Helårseffekt fra 2011.

Seksjon for omsorg og sosiale tjenester

Omsorg og sosiale tjenester forventer en negativ årsprognose på 33,2 millioner kroner og fremmer salderingstiltak med 32 millioner kroner. Årsprognose etter salderinger blir 1,2 millioner kroner i henhold til alternativ A. Seksjonen fremmer to alternative nye salderingstiltak som fremkommer av tabellen nedenfor.

Alternativ A består i:

Innføre 5 dobbeltrom ved hvert sykehjem, det vil si 50 plasser, avvikle tilskudd til frivillige organisasjoner, utsette tilbud til brukere hos Fasvo og Mineberget, standardreduksjoner, reduksjon av stab samt generelle prosentvise kutt i seksjonen.

Alternativ B består i:

Innføre 1 dobbeltrom ved hvert sykehjem, det vil si 10 plasser, avvikle tilskudd til frivillige organisasjoner, utsette tilbud til brukere hos Fasvo og Mineberget, standardreduksjoner, reduksjon av stab, generelle prosentvise kutt i seksjonen samt gjennomføring av prosjekt "*Dugnad for balanse*"

Alternativ A	Effekt i 2010	korrigert effekt 2010	korrigert effekt 2011	
Innføring av 5 dobbeltrom ved hvert sykehjem; totalt 50 plasser	-17 500	-17 500	-35 000	Nedgang i pleiefaktor fra 0,75 til 0,63. Opprettholdelse av dekningsgrad på ca 15%.
Standardreduksjon dagtilbud - eldre	-1 000	-1 000	-2 000	Redusert åpningstid. Nedgang på 4 årsverk (tilsvarende en reduksjon på 23 % av lønnsbudsjettet).
Standardreduksjon dagtilbud - utviklingshemmede	-1 000	-1 000	-2 000	Reduksjon i volum på dagtilbudet. Nedgang på 4 årsverk (tilsvarende en reduksjon på 7,8 % av lønnsbudsjettet).
Bedre tilpasset botilbud utviklingshemmede	-3 000	-3 000	-6 000	Reduksjon på volum i tjenesten. Nedgang på 12 årsverk (tilsvarende en reduksjon på 2,4 % av lønn)
Standardreduksjon i åpen omsorg	-2 000	-2 000	-4 000	Reduksjon i volum på tjenesten. Nedgang på 8 årsverk (tilsvarende en reduksjon på 1,5 % av lønnsbudsjettet)
Utsette tilbud til flere brukere ved Fasvo/Mineberget	-600	-600	-600	Tilbudet opprettholdes på 2009-nivå.
Standardreduksjon i avlastningstjenesten	-1 750	-1 750	-3 500	Reduksjon i volum på tjenesten. Nedgang 7 årsverk
Standardreduksjon innen rus, psykiatri, administrasjon i virksomhet for rus, psykiatri, flyktning og bolig	-1 650	-1 650	-3 200	Standardreduksjon innen psykiatri- og rustjenesten. Nedgang på 5 årsverk (tilsvarende en reduksjon på 6,5% av lønnsbudsjettet). I tillegg reduseres administrasjon med 1 årsverk (tilsvarende 7 % av lønnsbudsjettet)
Reduksjon i stab	-500	-500	-1 000	Reduksjon i administrativ aktivitet. Nedgang på 2 årsverk (tilsvarende 4 % av lønnsbudsjettet)
Generelle prosentvise kutt i seksjonen	-3 000	-3 000	-3 000	Kutt i generelle driftsmidler. Tilsvarende 2 % av driftsutgifter
Som tiltak, anslatte beløp i Seksjon omsorg og sosiale tjenester	-32 000	-32 000	-60 300	

Alternativ B	Effekt i 2010	korrigert effekt 2010	korrigert effekt 2011	
Innføring av 1 dobbeltrom ved hvert sykehjem; totalt 10 plasser	-3 500	-3 500	-7 000	Nedgang i pleiefaktor fra 0,75 til 0,73. Opprettholdelse av dekningsgrad på ca 15%.
Standardreduksjon dagtilbud - utviklingshemmede	-1 000	-1 000	-2 000	Reduksjon i volum på dagtilbudet. Nedgang på 4 årsverk (tilsvarende en reduksjon på 7,8 % av lønnsbudsjett)
Bedre tilpasset botilbud utviklingshemmede	-3 000	-3 000	-6 000	Reduksjon på volum i tjenesten. Nedgang på 12 årsverk (tilsvarende en reduksjon på 2,4 % av lønn)
Standardreduksjon i åpen omsorg	-2 000	-2 000	-4 000	Reduksjon i volum på tjenesten. Nedgang på 8 årsverk (tilsvarende en reduksjon på 1,5 % av lønnsbudsjettet)
Utsette tilbud til flere brukere ved Fasvo/Mineberget	-600	-600	-600	Tilbudet opprettholdes på 2009-nivå.
Standardreduksjon innen rus, psykiatri, administrasjon i virksomhet for rus, psykiatri, flyktning og bolig	-750	-750	-1 650	Standardreduksjon innen psykiatri- og rustjenesten. Nedgang på 2 årsverk (tilsvarende en reduksjon på 2 % av lønnsbudsjett). I tillegg reduseres administrasjon med 1 årsverk (tilsvarende en reduksjon på 7 % av lønnsbudsjett)
Reduksjon i stab	-500	-500	-1 000	Reduksjon i administrativ aktivitet. Nedgang på 2 årsverk (tilsvarende 4 % av lønnsbudsjett)
Generelle prosentvise kutt i seksjonen	-3 000	-3 000	-3 000	Kutt i generelle driftsmidler. Tilsvarende 2 % av driftsutgifter.
	-14 350	-14 350	-25 250	

Seksjon for utdanning og oppvekst

Seksjonen forventer en negativ årsprognose på 15 millioner kroner. Det er barnevernet som øker sin negative prognose til -11,5 millioner kroner i april. I tillegg er det besluttet at seksjonen skal bidra med 7,5 millioner kroner til den totale salderingen av kommunens budsjett. Dette medfører et behov for å saldere med totalt 22,5 millioner kroner.

Det er i Oppvekstutvalget allerede vedtatt inndekning for 7,2 millioner kroner. I tillegg til allerede vedtatte tiltak må seksjonen saldere med nye 15,3 millioner kroner.

Det er foreslått ulike typer innsparingstiltak, noen vil kunne gi effekt inneværende år, andre tiltak er igangsatte prosesser som det vil ta lenger tid å hente ut økonomisk effekt av.

For barnevernet er årsaken at innsparingstiltakene tar lenger tid å få iverksatt enn forventet. Noen av tiltakene ser imidlertid ut til å være på plass fra sommeren og forventes å gi effekt andre halvår. Barnevernets negative årsprognose øker likevel på grunn av at antall meldinger holder seg like høyt de første månedene i år som på slutten av 2009.

Innsparingen vil hovedsakelig måtte tas som bemanningsreduksjoner og tilsvarer 26 årsverk med helårsvirkning. Effekten av salderingen vil være redusert kvalitet som følge av blant annet lavere lærertetthet/voksnetthet i skoler og barnehager, flere barn/familier pr helsesøsterårsverk med mer. Det medfører en dårligere arbeidssituasjon for både barn og ansatte.

Dette dekkes inn med følgende fordeling -alternativ A,

- 2,5 millioner kroner på barnehageetaten, tilsvarende 1,5%.
- 9,4 millioner kroner på skoleetaten, tilsvarende 1,5%
- 0,9 millioner kroner på stab, PP-tjenesten og Helsevern for barn og unge, tilsvarende 1,5% og 2,3% for stab.

I hele seksjonen handler det om ennå bedre utnyttelse av og rutiner for samhandling på tvers av virksomheter og en riktig viktig mellom generelle tiltak og målrettede tiltak for det enkelte barn/ungdom.

Det må sees på om det kan være innsparingspotensial ved å redusere arealbruk/samlokalisering. Dette vurderes i samarbeid med Seksjon for regulering og teknisk drift og det vises til forslag om opprettelse av prosjektgruppe som beskrevet under denne seksjonen.

Det kan se ut per i dag at kommunalt driftstilskudd til ikke-kommunale barnehager blir noe lavere enn budsjettet. Det er imidlertid veldig usikkert, blant annet på grunn av at dette endrer seg når antall barn endrer seg. Dette skjer kontinuerlig gjennom hele året fordi alderssammensetningen endrer seg. Vi velger derfor å ikke anslå noen innsparing på dette nå, og kommer tilbake til dette i andre tertial da vi har mer oversikt

Kostnadsberegning og konsekvenser ved privatisering av tjenester bør vurderes.

Alternativ A

Alternativ A inkluderer tiltak som Oppvekstutvalget tidligere har gått i mot.

Innsparingstiltak	Effekt i 2010 (pr febr)	korrigert effekt 2010	korrigert effekt 2011	Konsekvens av innsparingstiltak
Barnevernet:				
Ansette to saksbehandlere istedenfor å kjøpe konsulent- tjenester (til saksbehandling).	-650	-400	-1 500	Økt egenkapasitet på saksbehandlersiden. Dette finans med reduksjon i utgifter til kjøp av tjenester fra private. Vi økonomisk gevinst. Ingen effekt på kvaliteten på tjeneste
Reduksjon av kjøp av tjenester fra private (til tiltak til barna).	-2 500	-2 500	-3 500	Dyre tiltak byttes ut med billigere tiltak eller mindre omfang tiltak. Det settes inn flere egne ressurser til oppfølging / veiledning.
Omorganisering av barnevernsvakten.	-400	-300	-800	Omorganisering av barnevernsvakten. Det endres til en i passiv barnevernsvakt og en vil samtidig frigjøre ressurs saksbehandling. Dette kan igjen føre til ytterligere reduks kjøp av tjenester fra private.
Reduksjon i årsverk på Jonas fra august 2010.	-2 000	-1 900	-4 650	Redusert kvalitet (voksnetthet) til barngruppene der de med store behov for ekstra ressurser.
Sum tiltak februar - VEDTATT i april	-5 550	-5 100	-10 450	
Ytterligere tiltak	Rådm. forslag 2010	korrigert effekt 2010	korrigert effekt 2011	
Utsette ikke igangsatte tiltak i forbindelse med arbeidet med elever med Adferdsproblemer (fremmes i oppvekstutvalget i mai).	-1 500	-1 500	Tas opp ifbm budsjett 2011	Tilbud til elever med adferdsproblemer blir dårligere enn forventet. Det blir brukt 1,1 mill. kr av midlene i 2010 da tiltak allerede er satt i gang. Vedtatt i redusert omfang senere oppstart
Vurdere opphør av avtalen om tillitsvalgttime på skolene fra 1. august.	-200	-200	-800	Midlene er delt ut til skolene. Avtale må inngås om å tre tilbake 0,2 mill kr. I 2010. Konsekvenser: tillitsvalgte kan bruke av elevenes undervisningsstimer til tillitsverksarbeid
Ta inn 8 ekstra barn i sentrumsbarnehagene.	-315	-315	-750	Noe lavere gjennomsnittsbemanning i de aktuelle barnehagene
Det er forutsatt at prisen på SFO skal reduseres fra 1. august som følge av gratis leksehjelp. Dette gjøres i mindre grad enn det er gitt kompensasjon for.	-90	-90	-210	Høyere egenbetaling for foreldre for SFO fra august 2010 (først forutsatt. (SFO-prisen kan settes høyere for å ha en ytterligere innsparing.
Sum tiltak mars - VEDTATT i mai	-2 105	-2 105	-1 760	
Sum vedtatte tiltak		-7 205	-12 210	
Ytterligere tiltak - april		effekt 2010	effekt 2011	
Støtte prosjekter for høsten 2010 i barnehageetaten.	-200	-200	-200	Prosjekter som SPOKUS og Tidlig intervensjon videreføres ikke fra høsten.
Stenge åpne barnehager fra august 2010.	-400	-400	-400	Dårligere tilbud til barnefamilier, og spesielt vil dette gjelde minoritetspråklige familier.
Avsatte midler til Skole - Helsestasjon - Barnas stasjon, midler er ikke disponert i påvente av sak til Oppvekstutvalget. Midlene foreslås omdisponert til å dekke forventet merforbruk.	-500	-500	-500	Politisk vedtatt tiltak iverksettes ikke. Tiltakene er tenkt mot: <ul style="list-style-type: none"> - Barn av psykisk syke foreldre - Barn av rusmisbrukere - Barn som lever med fattigdoms- problematikk - Videreutvikle Tidlig innsats / Kvello-modellen rette små barn. Se egen sak i oppvekstutvalget 26. mai 2010.
Sfo-pris opprettholdes		-1 500	-3 000	Leksehjelp innføres uten kutt i SFO-satsene
Generell reduksjon på alle kommunale barnehager med 1,5% i forhold til lønnsbudsjettet,		-2 465	-4 930	Reduksjonen kommer i tillegg til alle andre innsparinger kommer på toppen av et allerede meget trangt budsjett virksomhetene. Det vil medføre lavere bemanning i barnehagene, i skolene og øvrige virksomheter. Det vil medføre et dårligere tilbud til brukere i kommunen.
Generell reduksjon på alle skoler med 1,5% i forhold til lønnsbudsjettet,		-9 355	-18 710	
Generell reduksjon på PP-tjeneste, Helsevern for barn og unge med 1,5%, og stab med 2,2 % i forhold til lønnsbudsjettet.		-875	-1 750	
Sum tiltak april	-	-15 295	-29 490	
Sum alle tiltak		-22 500	-41 700	

Alternativ B

Under alternativ B er tiltak som Oppvekstutvalget tidligere har gått i mot, ikke innarbeidet. Manglende saldering overlates til prosjektet "Dugnad for balanse".

Innsparingstiltak	Effekt i 2010 (pr febr)	korrigert effekt 2010	korrigert effekt 2011	Konsekvens av innsparingstiltak
Barnevernet:				
Ansette to saksbehandlere istedenfor å kjøpe konsulent- tjenester (til saksbehandling).	-650	-400	-1 500	Økt egenkapasitet på saksbehandlersiden. Dette finansieres med reduksjon i utgifter til kjøp av tjenester fra private. Vil vi en økonomisk gevinst. Ingen effekt på kvaliteten på tjenesten.
Reduksjon av kjøp av tjenester fra private (til tiltak til bama).	-2 500	-2 500	-3 500	Dyre tiltak byttes ut med billigere tiltak eller mindre omfattende tiltak. Det settes inn flere egne ressurser til oppfølging / råd og veiledning.
Omorganisering av barnevernsvakten.	-400	-300	-800	Omorganisering av barnevernsvakten. Det endres til en mer passiv barnevernsvakt og en vil samtidig frigjøre ressurser til saksbehandling. Dette kan igjen føre til ytterligere reduksjon av kjøp av tjenester fra private.
Reduksjon i årsverk på Jonas fra august 2010.	-2 000	-1 900	-4 650	Redusert kvalitet (voksnetthet) til barngruppene der de har barn med store behov for ekstra ressurser.
Sum tiltak februar - VEDTATT i april	-5 550	-5 100	-10 450	
Ytterligere tiltak				
	Rådm. forslag 2010	korrigert effekt 2010	korrigert effekt 2011	
Utsette ikke igangsatte tiltak i forbindelse med arbeidet med elever med Adferdsproblemer (fremmes i oppvekstutvalget i mai).	-1 500	-1 500	Tas opp ifbm budsjett 2011	Tilbud til elever med adferdsproblemer blir dårligere enn forventet. Det blir brukt 1,1 mill. kr av midlene i 2010 da noen tiltak allerede er satt i gang. Vedtatt i redusert omfang og senere oppstart
Vurdere opphør av avtalen om tillitsvalgttime på skolene fra 1. august.	-200	-200	-800	Midlene er delt ut til skolene. Avtaler må inngås om å trekke tilbake 0,2 mill kr. I 2010. Konsekvenser: tillitsvalgte kan ikke bruke av elevenes undervisningstimer til tillitsvervsarbeid.
Ta inn 8 ekstra barn i sentrumsbarnehagene.	-315	-315	-750	Noe lavere gjennomsnittsbemanning i de aktuelle barnehagene.
Det er forutsatt at prisen på SFO skal reduseres fra 1. august som følge av gratis leksehjelp. Dette gjøres i mindre grad enn det er gitt kompensasjon for.	-90	-90	-210	Høyere egenbetaling for foreldre for SFO fra august 2010 enn først forutsatt. (SFO-prisen kan settes høyere for å ha en ytterligere innsparing.
Sum tiltak mars - VEDTATT i mai	-2 105	-2 105	-1 760	
Sum vedtatte tiltak		-7 205	-12 210	
Ytterligere tiltak - april				
		effekt 2010	effekt 2011	
Sfo-pris opprettholdes		-1 500	-3 000	Leksehjelp innføres uten kutt i SFO-satsene
Generell reduksjon på alle kommunale barnehager med 1,5% i forhold til lønnsbudsjettet,		-2 465	-4 930	Reduksjonen kommer i tillegg til alle andre innsparinger, og kommer på toppen av et allerede meget trangt budsjett for virksomhetene. Det vil medføre lavere bemanning i barnehagene, i skolene og øvrige virksomheter. Det vil medføre et dårligere tilbud til brukere i kommunen.
Generell reduksjon på alle skoler med 1,5% i forhold til lønnsbudsjettet,		-9 355	-18 710	
Generell reduksjon på PP-tjeneste, Helsevern for barn og unge med 1,5%, og stab med 2,2 % i forhold til lønnsbudsjettet.		-875	-1 750	
Sum tiltak april	-	-14 195	-28 390	
Sum alle tiltak		-21 400	-40 600	

Investeringer

- Salg av bolig

Utleiebolig i Skogfaret 2A foreslås solgt. Boligen forelå solgt fordi det foreligger et rehabiliteringsbehov anslått til 1,7 – 2 millioner kroner. Det er ikke mulig å finne kostnadsdekning for en så omfattende rehabilitering. Inntekt fra salget foreslås tilført fond for finansiering av nye utleieboliger. Leietaker vil bli tilbudt annen kommunal bolig.

- Behov for investeringer på biblioteket

Kulturseksjonen har i handlingsplanen gjort rede for flere investeringer som er planlagt gjennomført i 2010. Blant annet er det satt av 5 millioner kroner til flerbrukshall på Lisleby i 2010, men disse midlene blir tidligst brukt i 2011. For å få gjennomført nødvendige investeringer på biblioteket for til sammen 2 millioner kroner, anmodes bystyret å forskuttere denne investeringen fra posten avsatt til flerbrukshall. Investeringene er knyttet til følgende to forhold:

1. Heisen i hovedbiblioteket er gammel og ustabil i drift. RTD har meldt at det ikke lenger er penger til reparasjon. Fredrikstad bibliotek benytter i dag fire etasjer som publikumsarealer og 5. etasje som rent magasin. I 2. etasje er det barneavdeling og lokalhistorisk avdeling, i 3. og 4. etasje er det magasiner som er åpne for publikum. For publikum er det kanskje mest kritisk med tilgangen til barneavdelingen i 2. etasje. Barneavdelingen besøkes daglig av barnehager, skoleklasser og barn og ungdom for øvrig. Barnevogner er en naturlig del av hverdagen, det samme er rullestoler. Det har ved flere anledninger vært nødvendig å bære barnevogner og rullestoler ned trappene ved heisstopp, dette er ikke akseptabelt.

For personalet betyr heisstopp at bøker ikke kan henes/settes på plass i barneavdeling, lokalhistorisk avdeling og magasiner. Det er et betydelig antall kilo bøker som er i bevegelse hver dag og bære disse vil medføre en uholdbar arbeidssituasjon. Med utgangspunkt i at bygget skal brukes som bibliotek også i fremtiden er det av avgjørende betydning at huset har en stabil og trygg heis for å kunne ha full drift. I det øyeblikket heisen får en lenger driftsstopp kan det medføre stengning av flere avdelinger ved biblioteket. Det er usikkert hva den totale kostnaden vil bli, men man antar at investeringen vil ligge på cirka 1 250 000 kroner.

2. Ved bibliotekets voksenavdeling er store deler av lysarmaturen defekt. Hyllebelysningen i voksenavdelingen består av en rekke enkeltarmaturer, nesten 200 enheter. I dagens løsning ligger det svært hyppige skift av pærer og for tiden er et stort antall armaturer ute av drift. Lokalene har store vinduer, men disse sitter høyt i forhold til arbeidshøyde og med den mørke innredningen rommene har er det lyskrevende lokaler. Mot høsten vil det skape store problemer både for besøkende og ansatte å kunne se hva som står på hyllene. Inngangsparti og handicaprampe har også behov for lys.

Totalt koster armaturene cirka 500 000 kroner pluss montering. Montering anslås til cirka 250 000 kroner – til sammen 750 000 kroner.

Rådmannen anbefaler at omdisponeringen gjennomføres. Investeringsvolumet vurderes på nytt i budsjett- og planprosessen.

- Oppgradering av Kongstenhallen ift krav fra Norges Håndballforbund.

Norges Håndballforbund setter strenge krav til idrettshaller hvor det skal spilles eliteseriehåndball. Lisenskravet retter seg mot den enkelte håndballklubb som skal delta i seriespillet. For mange håndballklubber synes kravene fra forbundet å være urimelig høye og legger press på både klubb og anleggseier som i de fleste tilfeller er kommunene.

Fredrikstad kommune er ikke ukjent med en slik situasjon. Mye av utbedringene i Stjernehallen er blitt gjennomført som følge av økte arenakrav. Opprykket for Fredrikstad Ballklubb kom raskt og uventet, og det er svært knapp tid for å kunne gjennomføre nødvendige tiltak i Kongstenhallen. Fredrikstad Ballklubb har ikke mulighet til å kunne bidra økonomisk og ansvaret hviler dermed på kommunen som anleggseier.

Fredrikstad Ballklubb viser stor forståelse for at det ikke er mulig å oppgradere Kongstenhallen i tråd med håndballforbundets krav på alle områder innen neste sesong, som starter i september. For at Kongstenhallen skal bli godkjent for eliteseriekamper i håndball i sesongen 2010/2011 må det derfor gjennomføres en oppgradering på følgende punkter:

- Publikumsfasiliteter oppgraderes med ny mobil tribune med cirka 600 tilskuerplasser.
- Ny resultattavle/matchur.
- Storskjerm.
- Utvidelse/utbedring av pressetribune.

Kostnadene for dette er anslått til cirka 2,0 millioner kroner.

Fredrikstad Ballklubb står som søker av lisens fra Norges Håndballforbund, men klubben er helt avhengig av at kommunen, som anleggseier, gjennomfører tiltakene. Deltakelse i eliteseriespill setter store krav til klubben sportslig og økonomisk.

Gulvet i Kongstenhallen skal etter planen legges om sommeren 2011. Gulvet er godkjent for spill i sesongen 2010/2011. For øvrig er Kongstenhallens garderober, belysning i spillehallen, kafeteria m.m. godkjent.

For krav som stilles til VIP-fasiliteter og lignende vil Fredrikstad Ballklubb søke dispensasjon.

Det blir i neste fase viktig at sportsgulvet blir lagt om i 2011, i samsvar med planene. Øvrige krav og tiltak tas inn i planene for rehabilitering av Kongstenhallen.

En investering på 2,0 millioner kroner innebærer cirka 60 000 kroner i tapte renteinntekter, men utløser økte mva.refusjonsinntekter i år med 400 000 kroner.

Rådmannen anbefaler at det settes av 2,0 millioner kroner for å gjennomføre investeringene.

Oversikt over forslag til budsjettendringer - Alternativ A

FREDRIKSTAD KOMMUNE				
(nettorammer i mill kr)	Bud	Bud. just.	Bud. just.	Tiltak dekket
Fra 2010 i 2010 kroner	2010	1. tertial	etter endringinnenfor ramme	
<i>Inntekter</i>				
Skatt	-1 478,3		-1 478,3	
Rammetilskudd	-946,0		-946,0	
Eiendomsskatt	-115,0		-115,0	
Mva-komp investeringer - brutto inntekt	-71,9	21,2	-50,7	
- Overføring mva rammefinansierte inv.	13,1		13,1	
- Overføring mva selvfin. Inv.	1,9		1,9	
Sum frie inntekter	-2 596,1	21,2	-2 574,9	0,0
<i>Bundne utgifter</i>				
Renteutgifter- lån vedtatt t.o.m bud 2008	178,3		178,3	
Renteinntekter	-46,7		-46,7	
Avdrag - lån vedtatt t.o.m bud 2008	178,1		178,1	
Kapitalutg. nye investeringer fra 2009	4,8		4,8	
Kapitalutg. nye selvfinansierende inv.2009	4,4		4,4	
Renter/avdrag - dekkes gj. bruker/stat ol.	-121,6		-121,6	
Kompensasjonstilskudd - stat	-24,8		-24,8	
Overføring fra FREVAR KF	-17,8		-17,8	
Utbytte	-25,0	3,8	-21,2	
Sum netto kapitalkostnader	129,8	3,8	133,6	0,0
Diverse fellesutgifter	26,5		26,5	
Til kirketjenester ink. kap.kostnader	31,4	-0,5	30,9	
Andre trossamfunn	2,3		2,3	
Sum	60,3	-0,5	59,8	0,0
Til disp. drift og investeringer	-2 406,0	24,5	-2 381,5	0,0
NETTO UTGIFTSRAMMER:				
Økonomi og organisasjonsutvikling	133,4	-2,1	131,3	
Miljø- og samfunnsutvikling	36,2	-0,3	35,9	
Kultur	71,6	-2,6	69,0	
Regulering og tekniske tjenester	212,6	13,0	225,6	-10,0
Utdanning og oppvekst	778,7	-7,5	771,2	-15,0
Omsorg og sosiale tjenester	1 165,2	1,2	1 166,4	-32,0
Sum	2 397,8	1,7	2 399,5	-57,0
Korr. interne finans.tran.				
Netto internt driftsresultat	0,0	26,2	26,2	
- Dugnad for balanse		-26,2	-26,2	
- Overføring til investeringsfond				
- Bruk/overføring - disposisjonsfond (netto)		0,0	0,0	
- Bruk/overføring - bundne driftsfond				
- Egenkapital til investeringsbudsjett				
Disp. netto internt driftsres.	0,0	0,0	0,0	0,0

NOTAT

Saksnr.: 2010/4212
Dokumentnr.: 6
Løpenr.: 62763/2010
Dato: 26.05.2010
Gradering:
Klassering: 210

Notat - Tilbakemelding etter bestillinger fra Bystyret

Notatet oppsummerer de forskjellige bestillingene som ble gjort av Bystyret i møte 6. mai i forbindelse med behandling av økonomisk status med tiltak etter tre måneder.

Notatet har følgende struktur:

1. Frie inntekter (skatt og rammetilskudd)
2. Finansposter
3. Administrative utgifter
4. Vurdering av ansettelsesstopp
5. Effekt av redusert sykefravær
6. Vurderinger i forhold til innkjøpsstopp

Frie inntekter

Frie inntekter i denne sammenhengen er skatteinntekter og rammetilskudd. Utgangspunktet for budsjettet er basert på beregninger i statsbudsjettet som angir forventet økning i skatteinntektene med en prosentsats. Denne er oppdatert med utgangspunkt i de nyeste skattetallene på landsbasis i det året budsjettet utarbeides. Rammetilskuddet består for oss av tre hoveddeler: utgiftsutjevning, inntektsutjevning og skjønnstilskudd. Utgiftsutjevning og skjønnstilskudd er i hovedsak fastsatt gjennom Stortingets budsjettvedtak og står fast. Inntektsutjevningen blir en beregnet størrelse med utgangspunkt i skatt og disponibel (beregnet) fri inntekt fordelt per innbygger. Bystyret vedtok i tillegg en økning av de frie inntektene med 12 millioner kroner som er innarbeidet i rammetilskuddet.

I oppfølging av budsjettet er det skatt og inntektsutjevningen som er utfordringen. Dette er inntektsposter som vi ikke kan påvirke, men kun følge opp og vurder konsekvenser av avvik.

I 2010 budsjettet er det budsjettet med (millioner kroner):

Skatteinntekter		1 478,3
Rammetilskudd		
- Innbyggertilskudd	756,2	
- Skjønnstilskudd	12,5	
- Inntektsutjevning	177,3	
	946,0	946,0
Sum frie inntekter		2424,3

Usikkerheten ligger i utviklingen av skatteinntekter og inntektsutjevningen. Dette kommenteres nærmere nedenfor. Det er på grunn av mulige svingninger i disse tallene at det er behov for reserver (fritt disponibelt disposisjonsfond) slik at negative svingninger kan dekkes over fond og ikke direkte i tjenesteproduksjonen. Fondet gir handlingsrom til å justere den økonomiske kursen. Alternativet til reservefond er å budsjettere og disponere inntekter med varsomhet og i vår aktuelle situasjon bør ikke inntekter brukes før de er realisert.

I det følgende kommenteres utfordringer og begrunnelser for hvorfor det er vanskelig å gi gode prognoser for skatt og inntektsutjevning.

- Skatteinntekter

I 2010 er det budsjettert med 1 478 266 000 kroner i skatteinntekter. Det er ikke lik skatteinngang per måned. Kommunens kemner har utarbeidet en fordeling av antatt innbetaling av skatteinntektene, men det vil alltid være usikkerhet i tallene. Budsjettfordeling av skatteinngangen er ingen eksakt vitenskap, men bygger på erfaring og tidspunkter for forfall (innbetalingstidspunkter) for de forskjellige skatteartene.

Øvrige utfordringer er knyttet til forhold som den generelle samfunnsutviklingen, finanskrisen, herunder regjeringens tiltakspakke for bedrifter, rentesituasjonen, endringer i næringslivet og tilstrømming/flytting av arbeidsgivere gjennom året for å nevne noe. Dette er faktorer som spiller en stor rolle i forhold til skatteinngangen.

Avviket etter fire måneder kommenteres i tertialrapporten.

I hele tusen

Måned	Inngang prognose	Inngang regnskap	Avvik	Akkum. prognose	Akkum. regnskap	Akkum. avvik	% prognose	% Regnsk
Januar	174 000	180 164	+ 6 164	174 000	180 164	+ 6 164	11,77	12,19
Februar	6 450	4 789	- 1 661	180 450	184 953	+ 4 503	12,21	12,51
Mars	242 549	247 514	+ 4 965	422 999	432 467	+ 9 468	28,61	29,26
April	42 800	7 502	-35 298	465 799	439 969	- 25 830	31,51	29,76
Mai	268 131			733 930			49,65	
Juni	12 836			746 766			50,52	
Juli	176 900			923 666			62,48	
August	12 800			936 466			63,35	
September	255 200			1 191 666			80,61	
Oktober	2 000			1 193 666			80,75	
November	260 000			1 453 666			98,34	
Desember	24 600			1 478 266			100,00	

Følgende forhold påvirker skatteinngangen:

1. *Fordelingstallene.* Forholdet gjelder skatt på inntekt og formue minus fradrag for utenlands skatt. Skattedirektoratet foretar beregningen og legger inn de nye tallene i systemet (SOFIE skatteregnskap) i løpet av året. Grunnlaget for fordeling er hjemlet i skattebetalingsloven kapittel 8 (§ 8-1 til 8-3). Fordelingstallet avgjør hvor stor andel av skatteinngangen hver av skattekreditorene kommunen, fylket, staten og folketrygden får. Ved korrigerede og endelige fordelingstall omfordelles tidligere fordelt skatt.

Foreløpige fordelingstall: er basert på sist kjente likning og justert for en rekke faktorer som endring i regelverk, lønnsvekst og vekst i formue, renteinntekter/utgifter og evt andre justeringer/faktorer (faktorene fås fra Finansdepartementet og forskuddsutskrivningen).

Korrigerede fordelingsstall: grunnlaget er tatt fra den faktiske likningen, dette er ansett for å være "korrekte" tall for første gang for et inntektsår, etter nesten to år (3/4 år for etterskuddspliktige).

Endelige fordelingsstall: beregnes etter vel halvannet år med endrings saker og skal brukes i alle etterfølgende år for det aktuelle inntektsåret.

Når nye fordelingsstall (korrigerede eller endelige) for et inntektsår legges inn i skatteregnskapet, fordeles all tidligere fordelt skatt for året på nytt, og skattekreditorene må betale tilbake for mye fordelt skatt eller få utbetalt for lite fordelt skatt.

Status så langt i 2010:

- Foreløpige fordelingsstall *inntektsåret 2010*; ble lagt inn i systemet 29. mars i år. Resultatet for inntektsåret 2010 er at Fredrikstad kommune går opp fra 31,90 til 32,20 i fordelingsprosent. Dette vil påvirke resten av årets måneder og frem til at korrigerende av fordelingsstallet vil bli foretatt.
- Endelige fordelingsstall *inntektsåret 2007*; ble lagt inn i systemet 31. mars i år. Fordelingsprosenten til Fredrikstad ble satt ned fra 31,30 til 31,27, noe som utgjorde kroner 1.210.650.- og ble belastet skatteinngangen i mars i år.
- Korrigerede fordelingsstall *inntektsåret 2008*, forventes lagt inn i systemet 31.10.2010. Utfallet påvirker mest sannsynlig dermed skatteinngangen i oktober.
- Korrigerede fordelingsstall *inntektsåret 2009* forventes lagt inn i systemet 30.11.2010. Utfallet påvirker mest sannsynlig dermed skatteinngangen i november.

Vi kjenner ikke utfallet av de to sist nevnte korrigerende, og begge disse kan slå ut kraftig for kommunens skatteinngang til fordeling i hhv oktober og november 2010.

2. *FLT- systemet.* (forenklet lønnsinnberetning og trekkoppgjør.) Dette er statens system for fordeling av innbetalt forskuddstrekk til den kommunen hvor den ansatte er skattepliktig. Arbeidsgiver betaler samlet til kontorkommunen. Hver måned foretar Skattedirektoratet et fordelingsoppgjør, og resultatet av dette kan slå betydelig ut for skatteinngangen i den enkelte måned. Det er vanskelig å sette seg inn i "fordelingsnøkkelen", og den er lite forutsigbar samt at dette er et system under utvikling, se under.
3. *RAFT-prosjektet*, det vil si et nytt FLT-system. Det arbeides i Skattedirektoratet med et nytt system for fordeling mellom kommunene av innbetalt forskuddstrekk. Hvordan den nye "fordelingsnøkkelen" vil bli er foreløpig uavklart. En stor fordel med et slikt nytt system for fordeling, er at det skal kunne være mulig å i større grad enn i dag beregne og forutse resultatene av dette hver måned.
4. *Tilleggsforskudd*
Hvor store beløp skattyterne velger å innbetale som tilleggsforskudd, kan variere veldig fra år til år. Dette avhenger blant annet av folks personlige økonomi, rentesituasjonen m.m. og hvor riktig skattekortet og skatteprosenten til den enkelte har vært igjennom året. Hvis folk har vært flinke til å justere skattekortet sitt i tråd med endret inntekt, vil innbetalt skatt være mer korrekt og vi kan få lavere tilleggsforskudd (tilsvarende motsatt).

5. *Marginoppgjøret*

Kommunen er pålagt å avsette minimum 8 prosent margin av sine skatteinntekter, slik at den har likvider nok til å utbetale skattepenger etter at likningen er foretatt.

Marginprosenten ble endret av bystyret med virkning fra 01.01.2007 slik at den nå er på 9 prosent. Dette vil mest sannsynlig gi et riktigere resultat, da det har vært store underskudd på marginen de siste årene før marginprosenten ble satt opp. Imidlertid forekom et stort underskudd på marginen etter høstutlegget i fjor (57,2 millioner kroner), da det hadde vært svært mange store utbetalinger. Dette var likt for hele landet og spesielt i de store kommunene. Det er for tidlig å vurdere om marginprosenten skal justeres igjen, da dette må sees på over noen år.

Resultatet av marginoppgjøret kan slå kraftig ut på skatteinngangen, avhengig av om det blir et underskudd eller overskudd. Blir det et underskudd, belastes dette skatteinngangen i oktober og kan føre til negativ skatteinngang. Dette har forekommet tidligere og er ikke uvanlig blant landets kommuner. Det har også forekommet at beregningen ikke har blitt gjort før i november.

Resultatet av marginoppgjøret avhenger som nevnt av hvor store utbetalingene spesielt ved høstutlegget er og hvor stor marginen som er avsatt er. Denne beregningen blir ikke avklart før oppgjøret har funnet sted i slutten av oktober og høstutlegget er utbetalt. Da foretas en beregning av hvor mye som er utbetalt i forhold til hvor mye som er avsatt på marginen gjennom året og vi får et sluttresultat, enten underskudd eller overskudd.

6. *Hovedavregningene*

Det planlegges fortløpende utlegg, men enn så lenge er det to store hovedavregninger i året; sommer- og høstutlegget. Det er usikkerhet knyttet til hvor store utbetalinger som forekommer etter disse utleggene, og dette er ikke klart før ligningen har funnet sted. Her vil også skatteinngangen i oktober kunne bli påvirket, se punkt 5 om marginoppgjøret.

7. *Suksessive skatteutlegg*

Skattedirektoratet planlegger såkalte fortløpende eller suksessive skatteutlegg. Dette kan påvirke skatteinngangen, da vi får ulike innbetalinger og skatteutbetalinger gjennom året og ikke lenger bare to store utlegg som vi har i dag (sommerutlegg og høstutlegg). Dette er et prosjekt i prosess og skattedirektøren sier at dette er noe som vil komme i løpet av de nærmeste årene, kanskje allerede så smått fra neste år av. Det er høyst usikkert hvordan dette vil kunne slå ut på skatteinngangen i den enkelte kommune.

8. *Generelle endringer*

Skattedirektoratet eller Finansdepartementet vedtar endringer, for eksempel endrede frister, som kan påvirke skatteinngangen. Ofte blir ikke konsekvensene av slike endringer kjent før det har vært praktisk gjennomført, og det kan også være tilfeller der informasjonsflyten mellom Skattedirektoratet og skatt øst og den enkelte skatteoppkrever/kommune kunne vært bedre. Ett eksempel på en slik endring er fristen for tilleggsforskudd som i år er satt til 31.mai for alle.

9. *Endringer av spesielt forskuddsskatten*

Det har de siste årene vært store endringer og spesielt nedsettelse av forskuddsskatten fortløpende gjennom året. Skatteetaten beregner først store forskuddsskatter, og svært mange klager på størrelsen på denne. I hht skattebetalingsloven § 10-1 skal man betale ved forfall selv om man har klaget på skatten. Dette må kemnerkontoret betale tilbake ved evt nedsettelse. Dette slår ut på

skatteinngangen, fordi vi da må utbetale/tilbakebetale til dels store beløp som vi tidligere har fått innbetalt og fordelt til kommunen. Det nevnes spesielt forskuddsskatten her, da denne har vært gjenstand for store endringer de siste årene, men alle skattarter blir gjenstand for endringssaker gjennom året, og dette kan variere mye fra måned til måned og år til år.

10. Manglende innbetalinger og feilinnbetalinger, opprettinger og rene feilposter

Alle de nevnte forholdene kan slå ut på den enkelte måneds skatteinngang, men vil kunne jevne seg ut eller rette seg opp i løpet av noe tid. Her vil det også være mulig for kommunen/kemnerkontoret å påvirke, avhengig av type feil osv.

Sluttkommentar:

Alle disse forholdene er med på å gjøre at det er vanskelig å lage presise og gode prognoser for skatteinngangen i den enkelte måned. Det er nødvendig å ta høyde for store svingninger i skatteinngangen fra den ene måneden til den andre.

Ovennevnte forhold innebærer at det ikke er mulig å "vedta" en korrekt skatteinngang. Vi må leve med disse usikkerhetsmomentene når vi budsjetterer. Dette gjør også at kommunen er nødt til å ha likvider nok til å takle et avvik på noen millioner kroner ved "svikt" i skatteinngang i en måned.

Prognosen for januar, februar og mars 2010 ble rimelig treffsikker og sett i lys av ovennevnte forhold er det vanskelig å være mer treffsikker. I april ble det et stort avvik mellom prognose/budsjett og regnskap fordi fristen på tilleggsforskudd ble endret av Skattedirektoratet. Det var ikke særlig kjent da prognosen ble utarbeidet, samt at det alltid er vanskelig å forutse hvordan folks betalingsvaner arter seg. Mange holder på gamle vaner.

Det er sikkert mulig å utarbeide enda mer presise prognoser, men dette krever mye ressurser og uansett er vi nødt til å ta høyde for de nevnte usikkerhetsmomentene.

- Inntektsutjevningen (rammetilskudd)

Inntektsutjevningen utjevner forskjeller i skatteinntekter mellom kommunene.

Inntektsutjevningen for kommunene omfatter inntekts- og formuesskatt fra personlige skatteyttere og naturressursskatt fra kraftforetak. For kommunene ble det i 2005 innført en ordning med symmetrisk inntektsutjevning. Fra og med 2009 er det lagt opp til en opptrapping av utjevningsgraden i inntektsutjevningen over en treårsperiode, det vil si fra 55 til 57 prosent i 2009, fra 57 til 59 prosent i 2010 og fra 59 til 60 prosent i 2011.

For 2010 blir dermed kommuner med skatteinntekter under landsgjennomsnittet kompensert for 59 prosent av differansen mellom egen skatteinngang og landsgjennomsnittet. Kommuner med skatteinngang over landsgjennomsnittet trekkes 59 prosent av differansen mellom egen skatteinngang og landsgjennomsnittet. Det gis en tilleggskompensasjon til kommuner som ligger under 90 prosent av landssnittet. Fredrikstad kommune er i denne kategorien kommuner, og vi blir dermed i tillegg kompensert for 35 prosent av differansen mellom egne skatteinntekter og 90 prosent av landsgjennomsnittet. Dette betyr at vi totalt blir kompensert med omtrent 94 prosent (av egne skatteinntekter) i forhold landssnittet per innbygger i 2010.

Finansieringen av tilleggskompensasjonen skjer ved at alle kommuner trekkes med et likt beløp per innbygger.

Inntektsutjevningen for den enkelte kommune beregnes fortløpende ti ganger i året etter hvert som skatteinngangen foreligger. Dette betyr at det er inntektsutjevning ved alle ti terminutbetalingene av rammetilskudd. Den endelige fordelingen vil ikke være klar før i februar 2011 når endelige skattetall for 2010 foreligger.

Erfaringsmessig svinger inntektsutjevningen relativt kraftig og siden inntektskomponenten svinger i forhold til skatteinntekt per innbygger og beregnes i ettertid, har vi liten (ingen) påvirkning på utviklingen eller resultatet. Små endringer i forhold til landssnittet gir relativt store kronemessige utslag. Skattemånedene november som er en stor skattemåned, vil ha betydning for det endelige resultatet. Dette er ikke kjent før i siste del av januar 2011 (desember tallene kommer i begynnelsen av februar 2011).

Finansposter

Netto finansposter består av mange elementer:

- Betjening av kommunens samlede låneportefølje som er delt i en flytende og en fast del i forhold til renteutgifter. Over tid vil cirka 1/3 følge flytende renter, men andelen per dato er noe lavere. Etter refinansieringer vil sannsynligvis den flytende renteandelen øke noe i løpet av året. En større andel fast renter gir mer forutsigbarhet i budsjettering og prognoser, men til gjengjeld vil rentenivået være høyere ("forsikringspremie"). En høy fastrenteandel krever mindre administrativ oppfølging. Dersom Bystyret ønsker en mer aktiv holdning i forhold til fast/flytende rente kan dette gjøres gjennom drøfting av finansstrategien.
- Renteinntektene representerer et mer komplisert bilde. De består av følgende elementer :
 - daglig likviditet hovedsakelig plassert i bank (den banken vi har inngått hovedbankavtale med). Rentene er avhengig av likviditetsvolum og det flytende (NIBOR) rentemarked.
 - langsiktig likviditet – utviklingen i Norge og på verdens børser og de mer langsiktige rentemarkedene (både i Norge og utlandet). Noe valutakurs utfordringer kan også forekomme.
 - statlige kompensasjonstilskudd som dekker renter/avdrag i forhold til omsorgsboliger, sykehjem, rehabilitering/utvidelser av skoler, grunnskolereformen og rehabilitering av kirker. Rentene følger det flytende rentenivået i Husbanken.
 - Kalkulatoriske renteposter – beregnede renter og avdrag som er et element i husleier og gebyrer og som skal betjene renter/avdrag på deler av kommunens låneportefølje.
 - Framdrift på investeringer innen VARF-området og utviklingen i tre års statsrente.

Alle elementene budsjetteres med utgangspunkt i et rentesyn som tar utgangspunkt i drøftinger med rådgivere, bank og diverse analyser. Utgangspunktet er anslag på utviklingen i de flytende markedsrentene. Finansstrategien legges til grunn for konklusjonene.

Budsjettforutsetningen forutsetter et "normalt år" i finansmarkedene. Med store volumer og ingen bufferfond i forhold til rentesvingninger (og generelt marginale driftsfond), må vi også legge til grunn en viss forsiktighet og nøkternhet i anslagene.

Fra 2007 har vi vært gjennom en vanskelig periode i disse markedene. Periodevis må vi regne med at aksjemarkedene svinger også i negativ retning. Det er denne risikoen en investor over tid skal få betalt for. Risikoreduserende tiltak for oss er:

- Relativt lav aksjeandel av total portefølje
- En mindre andel av totalen som følger Oslo Børs (resten globale børser)
- Spredning på forskjellige aksjefond
- Tett oppfølging av forvaltermiljøene og selvfølgelig markedsanalyser

Den største utfordringen i faser som vi igjen er inne i, gjelder rentesiden og utviklingen i rentene i markedene bankene mellom som igjen styrer rentene ut i markedet. Dette er et annet rentenivå enn det som Norges Bank fastsetter gjennom styringsrenten. "Kreditt spreader" er et uttrykk som vi i den siste tiden møter oftere enn tidligere. Dette er prisen for risiko og i vanskelige tider som høsten 2008 og delvis det vi nå ser i mai 2010 øker denne risikoprisen. I

2008 var det ekstreme påslag i rentemarkedene. Enkelte pengemarkedsfond gav periodevis negativ avkastning, og i forhold til fond som vi benytter er dette relativt sjeldent.

Økte "kredittspreader" gir følgende effekter:

- Raskt stigende renter som gir negativ kursutvikling på pengemarkedsfond og obligasjonsfond med kort løpetid
- Flytende innlånsrenter øker
- Noe høyere bankrenter (avhengig av typen bankinnskudd)
- Sannsynlig kursgevinster i litt "lenger" obligasjonsfond

Når markedene igjen normaliseres reverseres de negative effektene (hvis ikke Norges Bank justerer styringsrenten).

Det er veldig vanskelig å gi gode prognoser i en periode som vi nå er i. Tertialrapporten for april angir en viss utvikling på renteutgiftene og renteinntektene som følger flytende renter. Dette henger relativt godt sammen. Lavere renteutgifter motsvares tilsvarende av lavere renteinntekter (lavere i denne sammenhengen betyr lavere enn anslått på budsjetteringstidspunktet).

Vi kjenner verdiutviklingen i den langsiktige porteføljen til og med april, og i forhold til budsjettet er dette tilfredsstillende. En framskrivning med utgangspunkt i et anslått rentenivå (som er lavere enn budsjettet) tilsier en utvikling omtrent i henhold til budsjettforutsetningene. Utfordringen er selvfølgelig det vi nå opplever i mai. Markedene er igjen urolige med børsfall, økte kredittspreader og generell usikkerhet. I skrivende stund er ikke mai avsluttet, og vi vet ikke hva som skjer framover. Det vi vet er at avkastningen er negativ for mai (20.05) med noen millioner kroner på grunn av aksjefall. Rentedelen går bra.

Vi vil i alle fall gjøre nye analyser av fond og fondssammensetningen og muligens redusere noe på aksjeholdningen. Lærdommen gjennom mange år tilsier imidlertid at vi skal være forsiktige og ha langsiktighet (men også gjøre det som er faglig nødvendig/forsvarlig), men ikke gjøre panikk grep i vanskelige perioder. Finanspostene følges tett uansett hva som skjer i markedene.

Konklusjonen i skrivende stund er at det er vanskelig å gi en god helhetlig prognose for netto finansposter. Slik vi nå ser markedet kan vi imidlertid ikke regne med det store positive bidraget til balanse i årets regnskap. Når vi kommer til neste tertialrapport vil vi (forhåpentligvis) ha et noe bedre beslutningsgrunnlag.

Administrative utgifter

Bestilling – Bystyret:

Det skal i tertialrapporten (til Bystyrets juni-møte) også legges frem en plan for hvordan kommunens administrative kostnader kan bringes ned på landsgjennomsnittet. (Iflg SSB ligger Fredrikstad kommune betydelig over landsgjennomsnittet ifht administrative kostnader).

I utgangspunktet er det vanskelig å få gode og kvalitetssikrede tall i forhold til rapportering på administrative utgifter. Erfaring og dialoger med store og små kommuner viser tydelig en ikke helt ensartet føringspraksis. I ASSS nettverket har vi fokus på å få mest mulig entydighet i rapporteringen. Over sommeren/tidlig høst vil vi ha mer kvalitetssikrede tall enn per dato.

Analyser og tall i forhold til administrasjon og fellesutgifter gjelder **hele** Fredrikstad kommune og ikke bare Seksjon for økonomi og organisasjonsutvikling.

Vi har hentet ut tall fra SSB for å sammenlikne oss mot landssnittet (per innbygger og oppsummering på kommunenivå):

Avvik fra landssnittet	-619	-45 581 922
Avvik fra ASSS	96	7 069 248
Antall innbygger	73 638	

Som vi ser av disse tallene ligger vi fortsatt relativt langt under snittet for landet. Nå har ikke vi analyser for landet og for ASSS kommunene, men noe av veksten hos oss skyldes blant annet at prosjekter som for eksempel service-prosjekt prosjektet efektif og omstillingsmidler er ført på funksjonen 120 (administrasjon). Ut over høsten får vi et bedre analysegrunnlag for disse postene.

Vurdering av ansettelsesstopp

Bystyret vedtok i sitt møte 06.05.2010 at det skal legges fram en vurdering av effekten av ansettelsesstopp i alle virksomheter unntatt innen oppvekst og omsorg. I tilsettingsreglementet har vi følgende bestemmelser ved stillingsledighet.

2. STILLINGSLEDIGHET

2.1 Før stillingen lyses ledig skal tilsettingsmyndigheten i samråd med tillitsvalgte ha gjennomgått og vurdert følgende.

- Bør stillingen besettes?
- Kan stillingen inndras?
- Fremkommer det vesentlige endringer i stillingens arbeidsoppgaver / krav til kompetanse?

Dersom stillingen skal besettes sendes utlysningsteksten til sentral omstillingsgruppe i personalavdelingen for vurdering av følgende:

- Passer den ledige stillingen for allerede tilsatte som har behov for omplassering til annen stilling?
- Er det innmeldt personer med fortrinnsrett til stillingen og som er klare for nytt arbeid?

Dersom det finnes kvalifisert person som har behov for omplassering til annen stilling går melding tilbake til virksomheten. Tilsettingsmyndigheten foretar direkte tilsetting.

Hvis det ikke finnes kvalifisert tilsatt med omplasseringsbehov, må tilsettingsmyndigheten vurdere følgende:

- Kan stillingen benyttes til å øke deltidstilsatts stillingsprosent internt på virksomheten?
- Hvis den ikke kan benyttes som overstående, lyses den ut internt i kommunen eller eksternt.

Dette punktet i tilsettingsreglementet tilsier, dersom det blir fulgt, at ledere med ansettelsesmyndighet skal gjøre en grundig vurdering av behov før ledig stilling eventuelt utlyses. En generell ansettelsesstopp innenfor seksjonene regulering og teknisk drift, miljø- og samfunnsutvikling, kultur og økonomi og organisasjonsutvikling vil gi en minimal økonomisk effekt. For det første ser det ut til at kultur, miljø- og samfunnsutvikling og økonomi- og organisasjonsutvikling greier å styre mot økonomisk balanse mens regulering og tekniske drift i sine forslag har lagt opp til bemanningsreduksjoner som igjen skulle tilsa at de automatisk bør holde flest mulig stillinger ledig. De største økonomiske utfordringene ligger innenfor oppvekst og omsorgsområdet og det er også her det er størst stillingsledighet og vikarbruk samtidig som disse seksjonene ikke skal vurderes i forhold til virkning av en eventuell ansettelsesstopp.

Hva en ansettelsesstopp vil ha av konsekvenser innenfor andre seksjoner er umulig å forutsi med unntak av tilfeller der ansatte velger å slutte som følge av pensjonering. Slike avganger er forutsigbare og kan planlegges mens hvem som slutter av andre årsaker er umulig å forutsi og derfor også vanskelig å si noe om konsekvenser.

For å komme i mål økonomisk, må det gjøres grep innenfor kostnader knyttet til ansatte. Det bør tenkes både kortsiktige og langsiktige tiltak og ikke minst bør det tenkes helhetlig. Det er vanskelig å unnta 80% av kommunens økonomi i en slik diskusjon. Den riktige veien er ikke å innføre ansettelsesstopp siden det forutsettes at både kommunalsjefer, fagsjefer, virksomhetsledere og avdelingsledere i seksjon for økonomi og organisasjonsutvikling bruker bestemmelsene i tilsettingsreglementet aktivt i forhold til de økonomiske rammebetingelser man har til disposisjon. Den viktige politiske debatten er innen hvilke områder vi ser at ting kan effektiviseres, tjenester vi ikke lenger skal gjøre eller kvaliteten reduseres. Når disse områdene er definert bør fokus holdes på et aktivt og omfattende omstillingsarbeid hvor ansatte som blir berørt blir prioritert både ved stillingsledighet og vikartjenester. All erfaring

både fra privat og offentlig virksomheter viser at omstilling koster og det må avsettes både menneskelige og økonomiske ressurser til et slikt arbeid. Dette vil være utgifter som på lengre sikt vil gi en forbedret økonomi.

Det samme vil gjelde eventuelle andre tiltak som pensjoner, omskolering, seniortiltak, kompetansebygging etc. En strategi som bare går på kutt i tjenester vil ikke fungere da den er krevende å få gjennomslag for politisk samtidig som den som den berører ansatte på en mer smertefull måte enn hvis man tenker mer langsiktig. Arbeidstakerorganisasjonene er selvsagt svært viktige samarbeidspartnere inn i et slikt arbeid.

Effekt av redusert sykefravær

Bystyret har bedt om at det foretas en vurdering av mulige effekter av redusert sykefravær. Vi tolker det slik at *effekten* i denne sammenhengen først og fremst er den økonomiske effekten for Fredrikstad kommune. Redusert sykefravær har mange andre positive effekter.

Økonomisk kostnad for sykefravær

Når en skal se på utviklingen i lønnsutgifter kan det deles opp i fast og variable lønnsutgifter. I variable lønnsutgifter er i tillegg til lønn til sykevikarer også variabel lønn knyttet til behov for ekstra bemanning grunnet akutte hendelser eller behov for ekstra bemanning knyttet til ressurskrevende brukere. I regnskapet skal utgifter til sykevikarer fremkomme på egen post, men i tillegg kommer utgifter til kjøp av vikarer fra eksterne hvor det ikke er skilt ut i forhold til sykevikarer eller andre forhold. Vi kan også få økte utgifter som følge av økt sykefravær på bruk av overtid eller ekstrahjelp. Det vil derfor være vanskelig å gi noe entydig svar på økonomisk effekt av redusert sykefravær.

Tertialrapporten viser et merforbruk på kommunens drift på over 70 millioner kroner. Når vi vet at en forholdsmessig stor andel av kommunens utgifter er lønn og en del av merforbruket skyldes tjenester til ressurskrevende brukere og ekstraordinære forhold blir det enda vanskeligere å lage noen gode regnestykker. De nedenstående oversiktene viser derfor kun utviklingen innenfor noen arter uten å kunne stadfeste hva dette innebærer.

Det er også viktig å være oppmerksom på at mer- eller mindrutgifter og mindre- eller merinntekter som følge av sykefravær skal være hensyntatt i prognosene.

Den samfunnsmessige kostnaden ved høyt sykefravær er høy sammenliknet med den kostnaden bedriften Fredrikstad kommune har.

Ved beregning av hvor mye sykefraværet koster Fredrikstad kommune må en skille på sykefravær før og etter 16 dagers perioden som er den perioden hvor arbeidsgiver må dekke alle kostnadene ved eventuelt bruk av vikarer.

I noen virksomheter er det påkrevd at det settes inn vikar for sykemeldte fra første dag, og for disse virksomhetene innebærer det doble lønnskostnader de første 16 dagene. I de virksomheter hvor det ikke benyttes vikarer vil det ikke være noen "økonomisk innsparing" før etter 16 dager, selv etter 16 dager vil det være en økonomisk belastning da NAV ikke dekker utgiftene til den sykemeldte fullt ut. I de virksomhetene hvor det ikke benyttes vikarer medfører fravær produksjonstap, økt belastning for andre arbeidstakere gjennom for eksempel overtid og i noen tilfeller tapte inntekter.

Utviklingen kan følges gjennom sykefraværsstatistikk og bruk av vikarer. Foreløpige tall for sykefraværet 1. tertial 2010 viser lavere sykefravær enn første tertial i fjor. Statistikken flere år tilbake viser at sykefraværet i 1. tertial har vært på mellom 10 og 11 %. Det er vanskelig å si noe om prognose for resten av året basert på første tertial 2010, men det er en positiv utvikling.

Fraværstatistikk første tertial 2005 - 2010:

	1. tert 05	1. tert 06	1. tert 07	1. tert 08	1. tert 09	1. tert 10
Fredrikstad kommune	10,1	11	10,6	10,5	11,1	9,7*

Note * Foreløpig tall, alt sykefravær i 1. tert 10 er ikke registrert på rapporteringstidspunktet

Vikarkostnader

Slik fordeler kostnadene seg i periode 1-4 for hhv 2009 og 2010:

	Regnskap 2009	Regnskap 2010	Endring(per.)
1020 SYKEVIKARER UTEN REFUSJON	12.618.579	10.991.394	-1.627.186
1021 SYKE/FØDSELSVIKARER MED REF	33.201.043	33.206.385	5.343
TOTALT	45.819.622	44.197.779	-1.621.843

Fredrikstad kommune har brukt 1,6 millioner kroner mindre i periode 1-4 2010 enn for samme periode 2009 til lønn for vikarer. Imidlertid viser regnskapet at det er kjøpt vikartjenester for 1,8 mill kroner mer enn i samme periode i fjor.

For å få et mer nyansert bilde på vikarkostnadene tar vi også med en oversikt over artene 1030 Ekstrahjelp og 1022 Vikar ferie/avspass. :

	Regnskap 2009	Regnskap 2010	Endring(per.)
1022 VIKAR FERIE/ AVSPASS/LØNNET	13.214.492	12.721.548	-492.944
1030 EKSTRAHJELP KUN TIMELØNNET	14.461.937	15.465.943	1.004.007
TOTALT	27.676.429	28.187.492	511.063

Vi bruker 1 mill kroner mer til ekstrahjelp enn samme periode i fjor. Denne arten brukes ikke direkte til sykefravær men til blant annet til opplæringsvakter og til spesielle forhold rundt "tunge" brukere. Hvor mye som utgjør opplæringsvakter, tunge brukere og annet er ikke mulig å anslå.

Refundert lønn fra trygdeforvaltningen.

Trygdeforvaltningen refunderer i hovedsak lønn for ansatte som er sykmeldte ut over arbeidsgiverperioden(16 kalenderdager). Merk at det ikke gis refusjon på pensjonskostnader, arbeidsgiveravgift på feriepenge og pensjon, samt feriepenge av lønn over 6G. Det vil si at arbeidsgiver har kostnader ut over det som refunderes. Reduksjon i sykefraværet som ligger utenfor arbeidsgiverperioden betyr også reduserte refusjoner/inntekter fra trygdeforvaltningen. Så langt i år er det reduserte inntekter sammenlignet med 2009 på 2 mill kroner.

Sykefraværsoppfølging.

Forskning viser at det er en gruppe på cirka 10 prosent av de sykmeldte som står for ca 80 prosent av sykefraværskostnadene. I Fredrikstad kommune er cirka 90 prosent av arbeidstakerne tilstede til enhver tid. Langtidsnærver er et begrep som det i større grad bør fokuseres på. Kommunen bruker mye tid for å følge opp, og tilrettelegge for de som er sykmeldte. Vi ønsker å bruke mer ressurser til å kartlegge hvorfor noen er langtidsfriske og benytte det til utvikling av arbeidsmiljøene.

Høyt sykefravær skaper også en negativ effekt i form av høyere fravær i seg selv. Det er tungt for de fleste virksomheter å kjøre med redusert bemanning eller mange vikarer i perioder. Dette skaper arbeidsforhold for de som er tilbake som gjør at belastningen blir større enn det som ville vært hvis fraværet var lavt.

Det er lønnsomt å satse på godt arbeidsmiljø. Dette skaper entusiastiske og produktive arbeidstakere. Det er imidlertid vanskelig å anslå hvor mye av fraværet som er arbeidsrelatert, og hvor mye som handler om forhold som har sin opprinnelse i privatlivet.

Fokuset på oppfølging og rutiner er høyt i organisasjonen. Cowi rapporten om oppfølging av IA avtalen i Fredrikstad kommune viser at det arbeides grundig og godt i virksomhetene med å hindre arbeidsrelatert sykdom, og for å få sykmeldte arbeidstakere så raskt som mulig tilbake i arbeid.

Effekt av innkjøpsstopp

Generelt vil restriktiv innkjøpspraksis være et av virkemidlene som rådmannen legger til grunn for å kunne redusere driftsutgiftene. Det vil ikke være mulig å gjennomføre en fullstendig innkjøpsstopp, siden dette vil gå utover driftsmulighetene og tjenesteytingen. I det følgende kommenteres konsekvenser av en innkjøpsstopp.

Seksjon for økonomi og organisasjonsutvikling

Seksjonen har hovedsakelig behov for innkjøp for å kunne gjennomføre en normal driftssituasjon som for eksempel papir og annet kontorrekvisita for å kunne opprettholde en normal drift. Det kan være nødvendig med utskifting av pc-utstyr og mobiltelefoner hvis dette går i stykker ellers er det lite ny innkjøp av slikt utstyr. Enkelte av avdelingene har spesielle behov som for eksempel HMS-avdelingen som kjøper røntgenundersøkelser (dekker egenandeler for ansatte i forbindelse med oppfølging av arbeidstilsynets forskrifter for oppfølging av ansatte som har vært utsatt for spesielle påvirkninger i sitt arbeid), lovpålagt yrkesvaksinerings.

Plan- og økonomiavdelingen har behov for noe reisevirksomhet for å kunne opprettholde forpliktelsene i forhold ASSS-nettverket. Vi vil ha behov for konsulenttjenester rundt drift og utvikling av økonomisystem og styringssystem.

For øvrig er det begrenset hva vi kan spare ved en eventuell innkjøpsstopp uten at dette skaper problemer for driften eller medfører mer byråkrati.

Seksjon for miljø og samfunnsutvikling

Konsekvenser stillingsstopp:

Ubesatte stillinger per d.d. inngår i iverksatte innsparingstiltak eller vil bli det for å dekke et mulig merforbruk. Dersom ansatte slutter fremover vil konsekvensene avhenge svært av hvilken type stilling dette gjelder. På de fleste områder er imidlertid bemanningen svært tett knyttet opp til tiltak/oppaver/bestillinger som skal gjennomføres og en stillingsstopp vil medføre redusert fremdrift og at noen oppgaver må utgå. På enkelte gebyrbelagte områder vil det også kunne medføre en inntektssvikt.

Konsekvenser innkjøpsstopp:

SMS sitt budsjett for 2010 inneholder svært lite midler til innkjøp ut over kjøp av konsulenttjenester som er nødvendig for å få gjennomført planer og andre oppgaver iht plan. Ut over dette er det hovedsakelig utgifter som må til for å kunne arbeide og få utført tjenestene (prøvetakingsutstyr, oppmålingsmateriell, PC-er, PC-skjermer etc) og utgifter for å bedre det fysiske arbeidsmiljøet til ansatte som opplever helsemessige problemer eller for å forebygge (heve-/senkebord, kontorstoler, mousetrapper, ergobuer m.m.). En innkjøpsstopp vil medføre at arbeid ikke kan utføres iht tidsplaner og sannsynligvis også en økning i antall sykemeldinger.

Seksjon for kultur

En full innkjøps- og/eller ansettelsesstopp vil ramme kulturseksjonen på en lite hensiktsmessig måte. Det er planlagt aktiviteter som medfører at enkelte stillinger vil måtte besettes for å kunne opprettholde mest mulig av tjenestetilbudet. Det samme gjelder egentlig for innkjøp.

Seksjon for Omsorg og oppvekst

Innkjøp knyttet til ordinær drift: En total innkjøpsstopp vil by på problemer veldig fort i forhold til alle løpende innkjøp som må gjøres for å drifte tjenestene; med. forbruksvarer, medisiner, hygieneartikler, mat osv.

Investeringer: Kan håndteres/stoppes, men vil måtte gi dispensasjoner i en del tilfeller, for eksempel når utstyr ryker (eks. sykesenger, dekontaminatorer, oppvaskmaskiner med mer.). På dette området er budsjettet lavt. En innkjøpsstopp i forhold til slikt utstyr vil nok redusere utgiftsnivået noe (f. eks. planlagte kjøp /utskiftinger kan bli skjøvet på), men er allerede en veldig nøktern praksis når det gjelder ny investeringer.

Kjøp av tjenester: Henger sammen med vedtak og gjøres som erstatning for kommunal tjenesteproduksjon der vi ikke har tilgang på egne ansatte og/eller et konkret tjenestetilbud. Kan ikke stoppes så lenge behovet er knyttet opp i mot nødvendig helsehjelp/vedtak. Disse tjenestene er konkurranseutsatte/under vurdering for konkurranseutsetting for å sikre billigst mulig innkjøp.

Konkrete planer for innkjøp i år:

- utskifting av gamle sykesenger ved sykehjem, viktig ifht effektiv drift og forebygging av arbeidsbelastning/skader/sykefravær
- konsulentbistand til gjennomgang av ressurskrevende brukere
- etablering av legevakten i nye lokaler

Seksjon for utdanning og oppvekst

Fullstendig innkjøpsstopp vil være vanskelig, men eksempelvis begrenser skoler nå innkjøp av nye lærerverk (bøker). Barnevernets kjøp av konsulenttjenester er vanskelig å begrense før de får vekslet inn årsverk.

Bestillinger fra Bystyret i Handlingsplan 2010 - 2013 og Budsjett 2010

Utgangspunkt verbalforslag/bestillinger
Liste som grunnlag for prioriteringer og for oppfølging i Formannskapet/ Bystyret

	Sak - vedtak	Utdypning	Forslag til behandling	Fra
1.	Oppfølging og avslutning av eierpolitikk Vedtatt i Budsjett 2008/ HP2008-2011	Engasjert rådgiver har utarbeidet et utkast til eierpolitikk: 1. Fastsette generelle prinsipper for kommunens eierrolle. 2. Konkretisering og drøfting i forhold til enkelt selskaper 3. Betragtninger rundt de selskapene som ikke er omtalt i rapporten 4. Oppfølging/videre arbeid med anbefalingene i rapporten Oppfølging av Bystyrets vedtak fra mars med sikte på oppfølgingssak til høsten	Rådmannen legger fram sak til Bystyret i mars. Bystyrets vedtak legger premissene for det videre arbeidet. Rådmannen utarbeider ny sak til behandling til høsten.	Sak bys 201 Fra avh sak han kap
2.	Vurder anbud på pensjon	Oppdatering og vurdering av pensjonsmarkedet, regelverket og mulighetene. Drøftingsmøte med tillitsvalgte. Videre framdrift avhenger av vedtaket i Bystyret.	Rådmannen legger fram sak til Bystyret i mars. Bystyrets vedtak legger premissene for det videre arbeidet. Det forutsettes parallell behandling i Administrasjonsutvalget.	Sak bys 201
3.	Prosjekt: Helhetlig avviks- /kvalitetssystem	Etableres eget prosjekt med egen prosjektleder. Prosjektet omfatter også kostnadsreduksjonsprogrammets arbeid i forhold til reduksjon av papir og rapporteringsvolumet i kommunen.	Prosjektperiode over 1,5 år. Framdrift og omfang vil imidlertid være avhengig av ekstern finansiering blant annet fra Fylkesmannen (omstillingsmidler).	Fra omf avh fina
4.	Rapportering	- Månedlig statusrapportering - 2 tertialrapporter	Ved 1. tertialrapportering vurderes behov for eventuell budsjettrevidering.	Tert Bys og 201
5.	Ny finansforskrift	Forskriften gjelder fra 01. juli 2010	Sak til Bystyret senest i juni. Innebærer at vi ikke følger opp forskriften som gjelder fra 1. juli 2010.	Bys

6.	Utvikling av balansert målstyring	To delt oppgave: - Bedre forankring av BMS i politisk og administrativ ledelse - Utvikle samfunnsindikatorer	Vi må vurdere hvordan vi skal jobbe videre med utvikling av målekartet hvor vi samtidig får en vurdering av foreslåtte endringer i 2009. Arbeidet må kobles mot utvikling av indikatorer på samfunnsområdet Det er forutsatt en politisk prosess.	Arb vide våre og i plan 201
7.	Elektronisk arkiv (følges opp i forhold til Formannskapet)	Innføre elektronisk arkiv i Seksjon for miljø og samfunnsutvikling og Bygnings- og reguleringsstjenesten	Arbeidet igangsettes. Kommunearkivet skal styrkes med 2 årsverk.	Før 201
8.	Arbeidsgiverpolitisk plattform skal rulleres	Rullere den arbeidsgiverpolitiske plattform og velge strategier for utvikling av arbeidsgiverrollen .	Som en oppfølging skal det utarbeides en livsfaseplan og kompetanseplan.	Bys høs
9.	Fredrikstad kommune skal være en ledende E-kommune (Følges opp i forhold til Formannskapet)	– Innføre flere elektroniske web-moduler	– De elektroniske webmodulene må integreres med lik grafisk design/pålogging som min. kommunale.side. – Tilrettelegge for fagapplikasjoner anvendt mot innbyggere og portal/autentisering.	Løp
10.	Samarbeide om servicetorg (Følges opp i forhold til Formannskapet)	Hvaler og Fredrikstad får felles sentralbord og servicetorg	Stordriftsfordeler + oppgradering av servicetorgtjenesten i Hvaler. Krever oppgradering på systemsiden. Fiber må på plass før innføring og opplæring.	Opp plan okto
11.	Norges beste servicekommune (Følges opp i forhold til Formannskapet) Vedtatt i Budsjett 2008/ HP 2008-2011	To-årig prosjekt igangsettes fra 1.1 2009. Prosjektleder Ingrid Trømborg	Egen styringsgruppe og 5 arbeidsgrupper skal nedsettes.	Orie FSK per Søk pros fra fylke

12.	Eldres Hus	Skal tilrettelegge/bistå for etablering av eldres hus i Fredrikstad	Det er ikke satt av midler til dette. Kommunen skal <i>ikke</i> gjøre noe for å påskynde dette, men være positive når/om eksterne tar kontakt som ønsker å etablere Eldres Hus.	Avv eks aktø initia
13.	BST 95/09: Salg av eiendommer	Det skal legges frem en liste over resttomter, eiendommer og boliger for vurdering av ytterligere salg		Sak sep 201
14.	Lokaler til FRIS	Reforhandle avtalen for videre drift i Gamlebyen		1. H 200
15.	Vurdere å konkurransesutsette dagens renholdstjeneste.	Rådmannen bes utarbeide tilstrekkelig grunnlag for at dagens renholdstjeneste kan vurderes konkurransesuttatt. .		Sak fran bys 201
16.	Vurdere å organisere dagens boligforvaltning i KF.	Rådmannen bes utarbeide tilstrekkelig grunnlag for at dagens utleieboliger kan vurderes organisert i KF.		Sak fran bys som 201
17.	Salg av 6 utleieboliger i Rødfaret.	Rådmannen gis fullmakt til å gjennomføre salg av 6 utleieboliger Rødfaret. Inntekter av salget settes av på fond for finansiering av nye utleieboliger.	Leilighetene vil bli solgt gjennom megler etter hvert som de blir fraflyttet	
18.	BST 13/10 Salg av Torsnesveien 16 – Fredrikstad Motell og camping	Bystyret opphever vedtak om salg. Det går i forhandlinger om forlengelse av leieavtale.		
19.	BST 15/10 Utvidet kollektivtilbud – etablering av ny fergeforbindelse mellom Sellebakk og Lisleby	Rådmannen gis i oppdrag å utarbeide et prøveprosjekt for fergedrift mellom Lisleby og Sellebakk.		

20.	BST 17/10 Retningslinjer for bruk av gågateområdet og for uteserveringer i Fredrikstad kommune	Rådmannen bes fremme en sak med forslag til justering av politivedtektene.	Vi må se på hva bestillingen innebærer og vurdere muligheter til justering.	Pri
21.	Ny skolebruksplan	Revidering av skolebruksplan samt en vurdering av felles administrasjon for flere skoler	Arbeidet med utredningen har startet.	Pol beh vår
22.	Gratis leksehjelp og økt timetall i skolen	Fremme forslag til organisering av tilbudene.	Egen sak til utvalget / FSK, og tas inn som en del at 1. tertialrapport	1.te rap
23.	Fylkesscene	Utrede muligheten for å etablere en fylkesscene	Det drøftes hvordan en fylkesscene kan organiseres/drives	Utre e fo
24.	Bibliotek på Sellebakk	Videreføres som et nærmiljøseniter søkes om statlige integreringstilskudd	Planlagt nedleggelse av bibliotekdrift i løpet av året. Delvis flytting med virkning fra sommeren 2010. Alternativer diskuteres med lokal samfunnet.	Buc ved
25.	Bruk av biblioteket	Kulturutvalgets ledige arealer skal vurderes brukt til andre kulturformål	Det utarbeides en sak til behandling våren 2010.	Sak kult t/by høs
26.	Gjestehavn og flere båtplasser nær sentrum	Gjennomføres i samarbeid med private	Kartlegge dagens status, se på muligheter –	Sak kult t vå
27.	Offentlig-privat samarbeid rundt utviklingen av Kongsten anlegget	Utbedre Kongsten anlegget i et samarbeid mellom offentlige og private aktører.	Igangsetting av en utredning rundt behov, investeringer og samarbeidskonstellasjoner.	Sak kult og b høs
28.	Kunstsamling	Registrering	Sak med statusrapport og beskrivelse av ytterligere ressurser fremmes for å fullføre arbeidet	Sak kult t jur
29.	Revidering av retningslinjer for tildeling av tilskudd	Kulturutvalget har bestilt en gjennomgang av retningslinjene for tilskudd/stipend i kulturseksjonen.	Det arbeides med revideringen.	Sak kult t hø 201

30	Deltakende budsjett	<p>Vedtak i Bystyret 03.12.09:</p> <p>Interreg.prosjektet Møteplass medborgere (MSM) er bedt om å ta initiativ til en samling/møte i 1. halvår 2010 med Formannskapetets medlemmer og Rådmannens ledergruppe hvor hensikten er å bygge kunnskap om metoden og hvilke muligheter som finnes innenfor handlingsplanens vedtatte rammer.</p> <p>Vedtak i Formannskapet 14.01.10:</p> <p>Deltakende budsjett skal prøves ut av MSM-prosjektet. Evaluering av prosjektet avgjør i hvilken form dette eventuelt videreføres.</p>	<p>Samling/møte gjennomføres iht bestillingen.</p> <p>Deltakende budsjett prøves ut.</p>	Møte gjennomføres første halvår
31.	Lokalsamfunnene	Utfordres i arbeidet med økt integrering	<p>Gjennomføres gjennom interreg.prosjektet Møteplass Medborgere-MSM hvor det er tre målgrupper:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ungdom - Innvandrere - Bedriftsledere 	Prosjektperiode 1.9.2009 - 31.03.2010

32.	<p>Bruk av områder etter flytting av sykehus og fengsel</p>		<p>Begge områdene vil bli behandlet som del av kommunedelplan for Fredrikstad byområde (sentrumsplanen). Sykehusområdet vil bli behandlet og kommentert mer detaljert, mens fengselsområdet i Gamlebyen trolig blir berørt på mer overordnet nivå. Utviklingen av områdene må skje i samspill med eierne, det må være en prosess rundt etterbruk.</p>	<p>Prosjektperiode 2009</p>
33.	<p>Interreg.prosjekt Møteplass Medboregere-MSM</p> <p>(Følges opp i forhold til Formannskapet)</p>	<p>Samarbeidsprosjekt med Uddevalla kommun, Sverige. Prosjektet skal utvikle nyskapende metoder for kommunikasjon, dialog og informasjon som fører til engasjement og handlinger i lokalsamfunnene og aksept/forståelse for politiske målsetninger.</p> <p>Det er tre hovedmål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Innbyggernes opplevelse av å kunne påvirke og delta er 10 % høyere i valgte områder enn gjennomsnitt i kommunen. - Innbyggernes opplevelse av at de bidrar til et bedre miljø/klima er 10 % høyere i valgte områder enn gjennomsnitt i kommunen. - Innbyggernes opplevelse av trygghet er 5 % høyere enn gjennomsnitt i kommunen. <p>Norsk samarbeidspartner er HiØ ved Akademi for scenekunst</p>	<p>Prosjektleder har hovedansvaret for gjennomføring av hele prosjektet (Fredrikstad og Uddevalla). Prosjektleder rapporterer formelt til en felles styringsgruppe og til interreg.sekretariatene i Sverige og Norge (ØFK). Formell rapportering til interreg.sekretariatene skjer hver 3. måned i hht krav i tilsagnet om tilskudd som er mottatt i juni 2008.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fredrikstad kommune har 2 representanter fra FSK og 2 fra RLG i styringsgruppen. <p>FSK får informasjon om status i prosjektet etter behov, 1-2 ganger per halvår. RLG får informasjon etter behov.</p>	<p>Prosjektperiode 1.9.2009 - 31.08.2011</p>
34.	<p>Rullere kommuneplans generelle del</p> <p>(Følges opp i forhold til Formannskapet)</p>		<p>Vedtak i Bystyret ca oktober 2010 ift høring. Vedtak endelig plan ca februar-mars 2011.</p>	<p>Prosjektperiode 2009</p>

35.	Alle delegerte saker innen Plan- og miljøseksjonen med negativ innstilling skal legges frem for politisk behandling før svaret sendes til innbygger		Innarbeidet i arbeidsrutiner for alle virksomhetene i tidligere Plan- og miljøseksjonen. Avklares i delegeringsreglementet.	Løp rutin
36.	Prosjekter over 100.000 kr	Kost-nytte vurderes + legges frem til politisk behandling		Sak beha når aktu
37.	Drift av nytt sykehjem	Skal vurderes konkurranseutsatt.	Behandles i Bystyret i juni.	
38.	Lottemodellen Se tiltak: SO-utvalget	Innføre Lottemodellen ved et sykehjem fra 2010	Utredning og politisk behandling høst 2009.	Politi avkl skal
39.	Omsorg Pluss	Prosjekteres i samarbeid med ekstern aktør. Intensjon at eldre kan bo ett år lenger i egen bolig	Kommunen <i>skal ikke gjøre</i> noe for å påskynde dette, men være positive når/om eksterne tar kontakt om ønsker å etablere Omsorg Pluss.	Avve ekst aktø initia
40.	Vold i nære relasjoner	Vedtak: Oppfølging av Bystyrevedtak av 5.12.2009 og sak 3/2010 i SO-utvalget.	Utarbeide en tiltaksplan	I løp 2010
41.	MIF-plan		Planen legges fram til politisk behandling	Byst høst
42.	Vurdere kjøkkentjenesten som et kommunalt foretak	Innsparingskrav 1,6 mill. kr. Vedtak i SO-utvalget 14.01.10 – sak 3	Sak til politisk behandling august 2010	Byst aug sept 2010
43.	2 eksisterende sykehjem vurderes konkurranseutsatt		Sak til Bystyret i juni 2010	Byst Juni
44.	Interpellasjon: Kostnader til utredninger og omorganiseringer i Fredrikstad kommune.	Det legges frem en oversikt for formannskapet over totalt kost/nytte inklusiv timeforbruk internt i kommunen knyttet til prosessene. - Omorganisering og overbygging knyttet til flytting av Park og idrett. - Justering av overordnet organisasjonsstruktur. - Vurdering av KLP og eierpolitikk.	Sak til Formannskapet.	